

# REFERAT Børneudvalget 2022-25 d. 13-06-2022

**Mødedato** Mandag d. 13. juni 2022 kl. 20:00

**Mødested** Udvalgsværelse 1

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....                    | 3  |
| Drøfte Åbent Dagtilbud - samarbejdsmodel med idrætsforeninger.....                      | 5  |
| Godkende midlertidig dispensation fra mål om økologiprocent.....                        | 7  |
| Godkende modeller for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet.....                    | 9  |
| Godkende ny ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene.....                       | 16 |
| Godkende masterplan for vedligehold af bygninger på dagtilbudsområdet.....              | 19 |
| Orientering om strategi for kvalitet i dagtilbud - status.....                          | 21 |
| Orientering vedrørende kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på døgntilbud..... | 25 |
| Orientering om afbureaukratisering på dagtilbudsområdet.....                            | 27 |
| Orientering om status vedrørende opnormeringen i familieafdelingen.....                 | 29 |
| 2. forventede regnskab 2022.....                                                        | 32 |
| Lukket.....                                                                             | 36 |

## **Punkt 55: Meddelelser fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning**

00.22.04-G01-4-21

### **Sagsfremstilling**

#### **Status på modtagelsen af ukrainske børn og unge på Frederiksberg**

På Frederiksberg har vi pr. 8. juni taget imod 293 fordrevne ukrainere, der har fået ophold efter særloven. Heraf er en mindre del taget hjem igen eller er rejst videre. Samtidig er udviklingen i antallet af nye ukrainske flygtninge, der kommer til Frederiksberg, stagneret.

Udlændingestyrelsen oplyser, at de forventer at behandle alle ventende ansøgninger om opholdstilladelse i løbet af juni måned. Det betyder, at Frederiksberg Kommune forventeligt kan se frem til at modtage yderligere ca. 180 ukrainske flygtninge frem mod sommerferien, hvoraf ca. 60 kan forventes at være børn og unge under 18 år.

Der er aktuelt 96 børn og unge under 18 år på Frederiksberg, hvoraf 30 er i dagtilbudsalderen. Der er gennemført visitationssamtaler med 26 børn, og 20 børn er indskrevet i dagtilbud. De øvrige familier, der ønsker plads i dagtilbud til deres børn, vil i løbet af 1-2 uger blive visiteret til dagtilbud.

De børn, der er visiteret til dagtilbud fordeler sig på følgende dagtilbud: tre børn i Stjernen, seks børn i Eventyrhuset - Frederiksberg Sogns Børnehus, seks børn i Æblehaven, to børn i Idrætsbørnehuset, to børn i Louisegården og et barn i Planeten.

Der er ankommet 3 uledsagede børn/unge alle i følgeskab med andre familiemedlemmer end deres forældre. Sagsbehandlingen vedrørende uledsagede mindreårige varetages i familieafdelingen. Afdelingen har ligeledes modtaget underretning om enkelte børn med funktionsnedsættelse eller anden bekymring for børnenes forhold. Sagerne håndteres på samme måde og efter de samme bestemmelser i serviceloven, som gælder for alle børn med ophold i Danmark.

For at give kommunerne større frihed til at finde lokale løsninger, som kan imødegå de udfordringer, flygtningestrømmen over tid må forventes at medføre, blev der den 25. april indgået en bred politisk aftale om øget fleksibilitet i modtagelsen af fordrevne børn og unge fra Ukraine. Aftalen er nu blevet udmøntet i en række lovændringer. Lovændringerne giver kommunerne nye handlemuligheder på dagtilbuds- og grundskoleområdet.

På dagtilbudsområdet er aftalen udmøntet i Lov om ændring af dagtilbudsloven, lov om folkeskolen og forskellige andre love, der trådte i kraft d. 24. maj 2022.

På dagtilbudsområdet betyder den nye lovgivning, at kommunerne får mulighed for:

- At fravige krav om dansk sprogstimulering til børn med behov (sprogvurdering).
- At fravige krav om, at tosprogede børn med behov for sprogstimulering skal optages i et sprogstimuleringstilbud i form af et dagtilbud 30 timer om ugen.
- At fravige reglerne om obligatorisk læringstilbud 25 timer ugentligt til børn fra udsatte boligområder.
- At fravige krav om dansk tale i private pasningsordninger.
- At fravige krav om dansk kundskaber og forudgående ophold i Danmark i 7 ud af de seneste 8 år for tilskud til pasning af egne børn.
- At etablere særlige tilbud i form af et dagtilbud til børn fra Ukraine, hvor der ikke vil være krav om dansk tale.

Udvalget vil efter sommerferien få forelagt en sag, der beskriver, hvordan og hvorvidt Børne- og Ungeområdet foreslår, at Frederiksberg Kommune gør brug af den mulige fleksibilitet.

#### **Orientering vedr. skovstedet Lejrvej 47**

Med budget 2019 besluttede partierne bag forliget at lukke skovstedet Lejrvej 47, 3500 Værløse. Beslutningen var et led i håndteringen af overkapaciteten på dagtilbudsområdet på cirka 450 pladser.

Før skovstedet blev lukket, var der tre daginstitutioner, Spiloppen, Planeten og Mariendal, der benyttede stedet med cirka 90 børn i alt. Skovstedet har i en periode været udlejet til en skole, men har stået tomt, siden lejekontrakten ophørte den 31. juli 2021. Den 1. november 2021 besluttede kommunalbestyrelsen, at ejendommen skal sælges. Forvaltningen har været i dialog med en mulig køber, men skovstedet er ikke solgt på nuværende tidspunkt.

Ejendommen er vedligeholdt, og det vil umiddelbart være muligt at anvende den, som den fremstår.

### **Forureningsundersøgelse på to daginstitutioners matrikel**

Region Hovedstaden har meddelt forvaltningen, at regionen skal i gang med en forureningsundersøgelse på den matrikel, hvor den kommunale daginstitution Stjernen og den private daginstitution Dansk-Tysk Børnehus ligger. Ud fra et forsigtighedsprincip vil regionen undersøge, om de tidligere aktiviteter, der har været på matriklen, kan have medført forurenede grundvand og indeklima. Ved Stjernen har det senest været et benzintankanlæg, som blev nedlagt i 1972, og ved Dansk-Tysk Børnehus et malerværksted, der blev nedlagt i 1961. Frederiksberg Kommune har i 2001 undersøgt overfladejorden på begge institutioner, og der er derfor ikke grundlag for at foretage sådan en analyse igen.

Regionen har afholdt et møde for dagtilbudslederne, hvor forvaltningen også deltog. Af mødet fremgik det, at den endelige rapport efter planen foreligger i første eller andet kvartal 2023. Det fremgik også, at det vil være sikkert for børnene at være i daginstitutionen i undersøgelsesperioden, da der ikke er tale om en decideret mistanke, men om et forsigtighedsprincip fra regionens side. De konkrete undersøgelser vil ske under hensyn til børnenes sikkerhed, og vil derfor blive planlagt og aftalt i dialog mellem regionen og den enkelte dagtilbudsleder.

# Punkt 56: Drøfte Åbent Dagtilbud - samarbejdsmodel med idrætsforeninger

18.20.00-P20-4-17

## Resume

Gennem partnerskabet "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg" er der udviklet en velfungerende samarbejdsmodel mellem daginstitutioner og idrætsforeninger ("Åbent dagtilbud"), som sigter på at motion og idræt bliver en naturlig del af hverdagen for endnu flere børn fra en tidlig alder. Modellen har været afprøvet af flere omgange, senest i foråret 2022. Evalueringen viste at forløbene styrker det pædagogiske arbejde på en række parametre - men også at det ikke er realistisk at gentage og udvide kredsen af institutioner, der benytter ordningen, hvis ikke der ydes delvist tilskud til modellen fra centralt hold. I 2022/23 bidrager Bevæg Dig For Livet med finansiering. Skal ordningen fortsætte efter sommeren 23 forudsætter det, at der findes økonomi fra centralt hold.

## Beslutning

Børneudvalget tog status for Åbent dagtilbud til efterretning.

## Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at børneudvalget tager status for Åbent dagtilbud til efterretning.

## Sagsfremstilling

Gennem partnerskabet "Bevæg Dig For Livet - Frederiksberg" er udviklet en model for daginstitutioners samarbejde med lokale idrætsforeninger på Frederiksberg – såkaldt "Åbent Dagtilbud". Formålet med modellen er at bidrage til, at motion og idræt bliver en naturlig del af hverdagen for endnu flere børn.

I Åbent Dagtilbud laver en idrætsforening et 4-ugers forløb med 1 times idræt om ugen i en nærliggende idrætsfacilitet for en gruppe på 16-20 børn. Den lokale idrætsorganisation FIU varetager en såkaldt "playmaker-rolle", som blandt andet består i at finde egnede faciliteter til alle forløb og finde foreninger, der kan matche de interesser daginstitutionerne byder ind med. Samtidig koordinerer playmakeren de praktiske aftaler mellem institutionen og den frivillige forening. Se 1 min. film om forløbene på <https://youtu.be/4RhPUs-9au8>

"Åbent Dagtilbud" bidrager til institutionernes løbende arbejde med motorik og bevægelse – og hjælper dem med at opfylde daginstitutionernes forpligtelse i Dagtilbudsloven til at styrke samarbejdet med den lokale omverden. Samtidig hjælper modellen til at gøre det synligt for børn og deres forældre, hvilke foreningsidrætter, man kan gå til på Frederiksberg, hvor der er ledige pladser for mindre børn.

### Erfaringerne indtil nu - styrkelse af det pædagogiske arbejde og den motoriske indsats

Evalueringerne fra de institutioner, der har gennemført forløb viser, at der er stor opbakning til modellens indhold og til måden at samarbejde på med foreningerne. De involverede institutioner er gået meget konstruktivt og aktivt ind i samarbejdet, blandt andet båret af det meget aktive tilvalg, der ligger i at de har betalt for det af egen ramme.

Erfaringerne viser, at forløbene bidrager til mere end blot synliggørelse af forskellige idrætter. Institutionerne oplever således at forløbene styrker børnenes sociale kompetencer, læringsparathed og sprogudvikling. Men også at de er gode til at arbejde med at styrke børn, der er udfordrede motorisk – og til at styrke fællesskabet og arbejde med børnenes evne til at mestre sejre og nederlag.

### Interessen for modellen hidtil

Via de udviklingsmidler Bevæg Dig For Livet råder over, har Åbent Dagtilbud været afprøvet i flere forskellige daginstitutioner med forskellige foreninger. Først som et pilotprojekt for udvalgte institutioner, der blev fuldt finansieret af Bevæg Dig For Livet. Efter gode evalueringer og tilbagemeldinger blev forløbet udbudt til alle institutioner, hvor institutionerne skulle betale alle omkostninger, der knytter sig til at gennemføre et forløb. En række institutioner meldte sig som interesserede i de første måneder af 2020, men pga. corona blev forløbene udskudt af flere omgange.

I 21/22 blev muligheden (via fuld egenfinansiering) genudbudt. 7 institutioner ønskede i alt 10 forløb. På grund af efterdønninger af corona mv. meldte 2 institutioner fra i planlægningsprocessen, hvilket betød at 5 institutioner gennemførte i alt 7 forløb.

I en netop gennemført tilmeldingsrunde (hvor Bevæg Dig For Livet afholder halvdelen af udgiften pr. forløb) har 12 institutioner ønsket i alt 26 forløb til afvikling i 22/23, hvilket vil komme ca. 500 børn til gavn.

### Udfordringer for modellens udbredelse

Mens egenfinansieringen giver ejerskab viser evalueringerne imidlertid også, at max. 1-2 institutioner er klar til at prioritere forløbene, hvis de fortsat skal betale fuld pris fremover, og fra foreningssiden meldes om, at opgaven tager uforholdsmæssigt meget tid, hvis der kun gennemføres ganske få forløb hvert år.

For at sikre kvaliteten af foreningsforløbene og effektiv udnyttelse af playmaker-ressourcerne hos Frederiksberg Idræt, skal der derfor minimum afvikles 21 forløb årligt, hvis modellen skal fortsætte. Foreningerne kan samlet set også rumme flere forløb, hvis der er tilmeldinger til det. Jo mere erfaring og jo større kendskab foreningerne får til daginstitutionernes og børnenes behov, jo bedre kvalitet kan de levere i de aktuelle forløb. Hvis foreningerne jævnligt indgår i forløb, får de større kontinuitet i opgaven, hvilket forbedrer deres mulighed for at fastholde ekspertisen inden for denne målgruppe blandt de frivillige. Samtidig giver en større volumen i antallet af bookede forløb mulighed for at flere forskellige idrætter kan bidrage.

Hvis målet om at gøre motion og idræt til en naturlig del af hverdagen hos endnu flere børn i en tidlig alder fortsat skal prioriteres, er Åbent Dagtilbud en god model at udbrede til langt flere institutioner. De oplevede gevinster ved forløbene er ganske tydelige og har været det længe. Maj måneds tilmeldingsrunde var vist, at interessen for forløb er markant større, når institutionerne kan nøjes med at betale halv pris pr. forløb. Samtidig forventes det, at det, at der fortsat er en institutionsbetaling, sikrer, at forløbene stadig bliver et aktivt tilvalg, som tænkes med i institutionernes øvrige pædagogiske praksis.

En fortsættelse af ordningen fra sommeren 2023 forudsætter imidlertid en finansiering af de resterende udgifter fra 2023 og frem. Til sammenligning er der på Undervisningsudvalgets område afsat midler til alle udgifter forbundet med ordningen "Idræt På Tværs", hvor SFO'er og fritidsklubber samarbejder med idrætsforeninger - også med FIU som playmaker.

## **Økonomi**

Udgifterne til et forløb i den nuværende model beløber sig til ca. 5.000 kr. pr. forløb ved min. 21 forløb årligt. Hertil kommer grundlæggende udgifter til playmaker-opgaver som at finde egnede faciliteter og foreninger, der kan matche daginstitutionens ønsker og geografiske placering. Prisen pr. forløb omfatter bl.a. udgifter til de involverede foreninger, hvor typisk frivillige instruktører frikøbes fra deres civile jobs for at kunne gennemføre forløb om formiddagen i institutionernes "prime time". Andre af udgifterne knytter sig til playmakerens praktiske koordinering mellem daginstitutioner og frivillige, nødvendige materialer samt efterfølgende information til familierne om foreningernes faste aktiviteter.

Pt. har 12 institutioner tilmeldt sig til mellem 1-5 forløb pr. institution til afvikling i 22/23 - i alt 26 forløb som samlet kan rumme op til 520 børn.

Med min. 21 forløb årligt, som daginstitutionerne betaler halv pris for (2.500 kr.), udestår en finansiering på min. ca. 70.000 kr. årligt fra 2023.

Skal hver daginstitution kunne booke 1 forløb til 16-20 børn årligt til halv pris, udestår en finansiering på ca. 175.000 kr. årligt.

I 22/23 dækker Bevæg Dig For Livet-partnerskabet halvdelen af udgifterne til forløbene via udviklingsmidler, som ophører når Bevæg Dig For Livet-partnerskabet udløber 31.12.22. Det drøftes på alle fagudvalg 13.6, om det er relevant at fortsætte partnerskabet om at gøre flere borgere idrætsaktive efter 2022.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget

# Punkt 57: Godkende midlertidig dispensation fra mål om økologiprocent

28.00.00-A26-2-22

## Resume

På baggrund af de stigende fødevarerpriser, giver daginstitutionerne udtryk for, at de har svært ved at leve op til Frederiksberg Kommunes mål om, at 75% af fødevarerne i daginstitutionerne skal være økologiske inden for de nuværende budgetter. En mulighed er at give daginstitutionerne midlertidig dispensation fra det politiske mål om 75% økologiske fødevarer. Det foreslås, at der i første omgang dispenseres for en periode af seks måneder.

## Beslutning

Børneudvalget indstiller, at:

1. Daginstitutionerne får midlertidig dispensation fra det politiske mål om, at 75% af de indkøbte fødevarer skal være økologiske, til at så meget som muligt inden for budgettet er økologisk, dog minimum 40 pct.
2. Kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen til at forlænge dispensationsperioden til børneudvalget.

## Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. daginstitutionerne får midlertidig dispensation fra det politiske mål om, at 75% af de indkøbte fødevarer skal være økologiske
2. kommunalbestyrelsen delegerer kompetencen til at forlænge dispensationsperioden til børneudvalget.

## Sagsfremstilling

På magistratsmødet den 23. maj 2022 har borgmesteren orienteret om, at han har bedt forvaltningen om at forelægge en sag for de stående udvalg om budgetterne til mad, set i lyset af de stigende fødevarerpriser.

For dagtilbudsområdet har kommunalbestyrelsen med budget 2001 besluttet, at 75% af fødevarerne i daginstitutionerne skal være økologiske, og det er det mål, dagtilbuddene i dag er forpligtet til at arbejde efter. Målet gælder for alle de 24 kommunale og 19 selvejende daginstitutioner.

I perioden fra april 2021 til april 2022 er fødevarerpriserne, ifølge Danmarks Statistik, steget med 7,7%. De stigende fødevarerpriser blev drøftet i område-MED den 4. maj 2022, hvor repræsentanterne fra daginstitutionerne gav udtryk for, at det på grund af prisstigninger er svært at overholde budgetterne og lave god mad for det afsatte beløb, samt at de inden for de nuværende budgetter, har svært ved at leve op til målet om, at 75% af maden skal være økologisk. En mulighed er at dispensere fra dette mål.

Det er den enkelte daginstitutionsleder, der skal sørge for, at målet og madbudgettet bliver overholdt, og det er også den enkelte leder, der beslutter fordelingen af indkøb af økologiske og konventionelle varer. Prisforskellen mellem økologiske og konventionelle fødevarer varierer meget fra produkt til produkt. I hvilket nærmere omfang en eventuel dispensation fra den nuværende økologiprocent vil betyde, at daginstitutionerne kan købe flere varer, vil derfor kræve en større gennemgang af daginstitutionernes indkøb.

En midlertidig dispensation fra budgetmålet skal behandles i børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen. Det foreslås, at der i første omgang dispenseres for en periode af seks måneder, hvorefter der politisk skal tages stilling til, om der fortsat er behov for dispensationen.

Alle daginstitutioner skal ifølge dagtilbudsloven tilbyde forældrene et sundt frokostmåltid, og det er den enkelte forældrebestyrelse, der på baggrund af de øvrige forældres ønsker, skal tage stilling til, om børnene skal have måltidet. Perioden for valg af frokostordning er på to år, og den nuværende periode udløber den 31. december 2022. Forældrene er orienteret om målet om 75% økologisk mad, og der kan være forældre, der har valgt frokostmåltidet til på grund af den nuværende økologiprocent. Forældrebestyrelsens beslutning om fra- eller tilvalg af den kommunale frokostordning gælder for alle forældre, og enkelte forældre kan derfor ikke udtræde af ordningen. Næste gang forældrebestyrelsen kan til- eller fravælge frokostordningen er for perioden 1. januar 2023 til 31. december 2024.

Som alternativ til at dispensere fra økologiprocenten kan kommunalbestyrelsen eventuelt vælge at hæve den takst, som forældrene betaler for frokostmåltidet. En takststigningen kan ske, tre måneder efter at kommunalbestyrelsen har truffet beslutning herom. Også her vil det være gældende, at de enkelte forældre ikke kan vælge at træde ud af ordningen og at

den samlede forældresbestyrelse næste gang kan til- eller fravælge frokostordningen for perioden 1. januar 2023 til 31. december 2024.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget, magistraten og kommunalbestyrelsen

# Punkt 58: Godkende modeller for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet

28.00.00-G01-29-22

## Resume

Den 2. maj 2022 udsatte børneudvalget sagen "Godkende modeller for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet" (sag nr. 38) og bad om, at der i højere grad bliver indarbejdet kvalitetskriterier. I denne sag bliver udvalget derfor præsenteret for yderligere to modeller for kapacitetstilpasning, end de tre, der indgik i sagen den 2. maj 2022. Forslaget om at gennemføre en kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet ved at lukke dagtilbudspladser skal ses som et led i at afhjælpe den aktuelle økonomiske situation i kommunen. Udvalgets skal drøfte og godkende, hvilke af de fem modeller, der skal indgå i budgetforbedringsforslaget til budget 2023.

## Beslutning

Børneudvalget udsatte sagen, idet udvalget ønskede en justering af model 5, så højt sygefravær udgår, samt ønskede en ny model beskrevet, hvor økonomi vægtes højest, vedligeholdelsesbehov næsthøjest og legepladsens størrelse tredje højest.

Børneudvalget tog den opdaterede tidsplan til efterretning.

## Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at:

1. børneudvalget godkender, hvilke af de foreslåede fem modeller, der skal indgå i budgetforbedringsforslag for budget 2023.
2. børneudvalget tager den opdaterede tidsplan til efterretning.

## Sagsfremstilling

Den 2. maj 2022 udsatte børneudvalget sagen "Godkende modeller for kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet" (sag nr. 38) og bad om, at der i højere grad bliver indarbejdet kvalitetskriterier. I denne sag bliver udvalget derfor præsenteret for yderligere to modeller for kapacitetstilpasning, end de tre, der indgik i sagen den 2. maj 2022. Forslaget om at gennemføre en kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet ved at lukke dagtilbudspladser skal ses som et led i at afhjælpe den aktuelle økonomiske situation i kommunen.

Som det fremgik af sagen den 28. marts 2022 og den 9. maj 2022, er der i øjeblikket cirka 400 tomme pladser på dagtilbudsområdet på grund af faldende børnetal. Ifølge efterspørgselsprognosen for 2022 vil efterspørgslen efter pladser stige igen fra 2025 og frem, og i 2029 forventes der således kun at være cirka 200 overskydende pladser. Samtidig vil dagtilbuddene i Frederiksberg Kommune i den kommende tid skulle tage imod et uvist antal ukrainske børn. Forvaltningen planlægger efter, at Frederiksberg pr. 1. august 2022 har modtaget cirka 60 ukrainske børn i dagtilbudsalderen, men tallet er forbundet med stor sikkerhed.

Det betyder, at når de 60 pladser til ukrainske børn bliver fratrasket det overskydende antal pladser på cirka 400, vil der frem til 2025 kunne foretages en kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet på cirka 340 pladser. Fra 2025 og frem mod 2029 vil der være behov for at genetablere de 200 pladser i takt med at børnetallet stiger igen. Den endelige vurdering af omfanget af kapacitetstilpasningen vil først blive foretaget i sommeren 2022, når Frederiksberg Kommune har et mere præcist tal for, hvor mange ukrainske flygtninge, der vil få ophold på Frederiksberg.

Kommunen råder over en tom skovbørnehave på Lejrvej 47 i Værløse, som kan rumme en kapacitet på op til cirka 100 børn. Med budget 2019 blev det besluttet at udfase skovstedet. Kommunebestyrelsen vedtog i november 2021, at der blev igangsat en salgsproces for ovennævnte ejendom. Det har indtil nu ikke været muligt at afhænde skovstedet. Kapaciteten indgår ikke dagtilbudsafdelingens portefølje, men det vil være muligt hurtigt at inddrage kapaciteten igen.

En central opgave i den overordnede organisering af dagtilbudsområdet er at sikre en kapacitet, der imødekommer forældrenes efterspørgsel efter dagtilbudspladser. Balancen mellem kapacitet og forældrenes efterspørgsel efter pladser er vigtig for at sikre, at dagtilbuddene får de bedste betingelser for økonomisk drift, ved at der i videst muligt omfang bliver indmeldt børn på alle pladser i det enkelte dagtilbud. Desuden skal kommunen sikre, at pasningsgarantien bliver overholdt.

Ved at lukke overskydende kapacitet, er det primært udgifter til de fysiske rammer, buskørsel til skovafdelingerne og ledelse, som kan effektiviseres. De børn, der er indmeldt i dagtilbuddene skal fortsat have tilbudt en dagtilbudsplads, blot i et andet dagtilbud. Derfor skal personalet opnormeres i andre dagtilbud med det antal personaler, der bliver berørt ved lukning af et dagtilbud. Ved at lukke overskydende kapacitet og lukke dagtilbud, kan der således opnås budgeteffektiviseringer på dagtilbudsområdet, der ikke berører normeringen.

Den 2. maj 2022 behandlede børneudvalget et forslag til beslutning om at hæve børnehavealderen til 3 år, så børnene fysisk flytter i børnehave den måned, de fylder 3 år. På nuværende tidspunkt er praksis, at børnene flytter fra vuggestue til børnehave i månederne fra de er 2 år og 10 måneder til de fylder 3 år. En oprykningssalder på 3 år, vil ud fra den nuværende prognose betyde et fald i kommunens samlede kapacitet på mellem 100 og 120 pladser. Forslaget skal efter planen behandles endeligt i kommunalbestyrelsen den 20. juni 2022. I de fem modeller, der bliver beskrevet i denne sag bliver der taget udgangspunkt i en kapacitetstilpasning på de cirka 340 pladser. Med en ændret oprykningssalder vil forvaltningen tage udgangspunkt i en kapacitetstilpasning på 240 pladser.

På baggrund af børneudvalgets ønsker, har forvaltningen udarbejdet fem modeller for kapacitetstilpasning, der hver især vægter forskellige kriterier som fokus på udgifter pr. barn, at pladserne umiddelbart nemt kan genetableres, geografisk spredning i kommunen, kvaliteten af de fysiske rammer, forældrenes efterspørgsel, sygefravær, bygningens vedligeholdelsesbehov, legepladsareal, og at kommunen fortsat skal kunne tilbyde borgerne en bred vifte af forskellige tilbud.

### **Fem modeller for kapacitetstilpasning**

På baggrund af udvalgets ønsker har forvaltningen udarbejdet fem modeller for kapacitetstilpasning:

1. Lukning af lejemål (ca. 200 pladser)
2. Lukning af lejemål og skovafdelinger (ca. 200 pladser på Frederiksberg + 140 pladser i skovafdelinger)
3. Lukning af skovafdelinger (ca. 340 pladser)
4. Lukning af dagtilbud med stort vedligeholdelsesbehov og lille legeplads (ca. 170 på Frederiksberg og ca. 150 pladser i skovafdelinger)
5. Lukning af dagtilbud med lav efterspørgsel og højt sygefravær (ca. 180 pladser på Frederiksberg og ca. 150 pladser i skovafdelinger)

For alle modellerne gælder det, at de børn, der er indmeldt i de dagtilbud, der bliver lukket, vil få tilbud om at få plads i et andet dagtilbud i kommunen. Det vil være forvaltningens forslag, at disse børn og familier får fortrinsret på ventelisten. Derudover vil forvaltningen sætte en proces i gang med tilbud til medarbejderne om at blive omplaceret, da der stadig er brug for personalet.

På nuværende tidspunkt er der ikke foretaget en beregning af, hvad den økonomiske konsekvens vil være, hvis de dagtilbud, der bliver lukket, søger om at blive private daginstitutioner. Hvis dagtilbuddene bliver godkendt som private daginstitutioner, vil det medføre en udgift for kommunen, og effektiviseringen vil blive mindre, og kapaciteten ikke tilpasset i samme omfang, som den vil være, hvis dagtilbuddene ikke vælger at blive private.

I skemaet nedenfor fremgår det, hvor stor effektiviseringen vil være med den nuværende praksis for oprykning fra vuggestue til børnehave, og med en oprykningssalder på tre år. Det skal understreges, at der er tale om cirkatal.

| <b>Model</b> | <b>Effektivisering ved nuværende praksis for oprykning til børnehave</b> | <b>Effektivisering ved oprykning til børnehave på 3 år</b> |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Model 1      | 7,0 mio.kr.                                                              | 7,0 mio.kr.                                                |
| Model 2      | 10,5 – 12,5 mio.kr.                                                      | 8,3 mio.kr.                                                |
| Model 3      | 8,0 – 9,5 mio.kr.                                                        | 6,0 – 7,0 mio.kr.                                          |

|         |             |             |
|---------|-------------|-------------|
| Model 4 | 6,6 mio.kr. | 4,7 mio.kr. |
| Model 5 | 5,9 mio.kr. | 4,1 mio.kr. |

Som det fremgår, vil effektiviseringen ved model 1, at lukke lejemål med 200 pladser, være cirka den samme uanset, hvilken alder vuggestuebørnene bliver rykket i børnehave.

#### Model 1 - Lukning af lejemål (ca. 200 pladser)

I denne model bliver der lagt vægt på at lukke dagtilbud med en høj enhedspris pr. barn, at den geografiske spredning i dagtilbuddene og bredden i kommunens tilbudsvifte bliver bevaret, og på andelen af forældre, der søger plads i daginstitutionerne. Fokus på den geografiske placering medvirker til, at borgerne fortsat vil kunne få tilbudt en dagtilbudsplads, som er placeret så tæt som muligt på deres bopæl, hvad mange ønsker.

Huslejen er den udgift, som har størst betydning på enhedsudgifterne for driften af et dagtilbuds fysiske rammer. 14 af kommunens kommunale eller selvejende dagtilbud har til huse i helt eller delvist lejede lokaler. Nogle af lejemålene har en husleje, som er markant højere end de resterende lejemål på området.

Ved at lukke lejemål vil kommunen ikke længere råde over kapaciteten. Hvis det bliver nødvendigt at genetablere de 200 pladser, vil det derfor medføre anlægsinvesteringer. Ifølge efterspørgselsprognosen for 2022 vil det med denne model være nødvendigt at genetablere pladser fra 2029, under forudsætning af, at der bliver udfaset 200 pladser, og der fortsat er 60 ukrainske børn i dagtilbud. Forvaltningens seneste erfaring med udgiften ved at udvide et eksisterende dagtilbud, er cirka 18 mio.kr. for cirka 70 pladser; det betyder, at man med en betydelig usikkerhed kan skønne, at udgiften ved at udvide 200 pladser vil være omkring de 50 mio.kr. Beløbet afhænger dog af den konkrete lokation.

Der er ikke umiddelbart ledige grunde i kommunen, og genetableringen af pladser fra 2029 vil derfor kunne ske ved at udvide et eller flere allerede eksisterende dagtilbud, for eksempel dagtilbud, der alligevel skal renoveres. Udbygningen vil skulle finansieres i årene før behovet opstår.

To dagtilbud i lejede lokaler, der har en markant højere husleje end de øvrige dagtilbud, vil blive lukket i denne model. Effektiviseringen vil være cirka 7,0 mio.kr. Der kan være høje retableringsomkostninger ved fraflytning af lejede bygninger, og effektiviseringen bliver derfor mindre i det første år. Lukningen af et dagtilbud anbefales at blive implementeret 1. maj 2023, når de ældste børn bliver indmeldt i skole – eller 9 måneder efter opsigelse af driftsoverenskomsten, når budgettet er vedtaget, hvis der er tale om et selvejende dagtilbud. Det betyder, at der er færrest mulige børn, som vil skulle skifte dagtilbud.

#### Model 2 - Lukning af lejemål og skovafdelinger (ca. 200 pladser på Frederiksberg + 140 pladser i skovafdelinger)

Model 2 bygger videre på model 1, og derudover er der fokus på, at det til en vis grad vil være nemt at kunne genetablere pladserne, når efterspørgslen efter pladser igen stiger. Dette betyder, at der i denne model kan lukkes flere pladser pga modellens indbyggede mulighed for fleksibilitet.

Udgifterne til skovpladser er de næsthøjeste enhedsudgifter ved driften af et dagtilbuds fysiske rammer. Det er primært udgiften til befordring til og fra skovstedet, som gør skovstederne dyrere. Frederiksberg Kommune bruger cirka 9,0 mio. kr. om året til at befordre børn til og fra skovafdelingerne.

Med model 2 udfases der ca. 200 pladser permanent i lejede ejendomme og op til ca. 140 pladser i skovafdelinger. Det vil således være muligt på kort sigt at udfase op til ca. 340 pladser. Når efterspørgslen begynder at stige igen, forventeligt fra 2025 og frem, vil der være behov for at udvide kapaciteten. De skovpladser, der er lukket, vil forholdsvis let kunne genetabes, hvis ejendommene ikke sælges eller udlejes.

Det er forvaltningens vurdering, at to dagtilbud med markant højere husleje end de øvrige dagtilbud, vil blive lukket, og tre til fire skovafdelinger. Der vil fortsat være en skovkapacitet på cirka 450 pladser mod nuværende 592 skovpladser. Effektiviseringen vil være cirka 10,5-12,5 mio. kr.. I beregningen er det forudsat, at de ejendomme, der huser skovafdelinger, ikke sælges eller udlejes, men beholdes så kapaciteten let kan udvides igen.

Der er lagt vægt på den geografiske spredning i tilbuddene, så borgerne vil kunne få tilbudt en dagtilbudsplads, som er placeret så tæt som muligt på deres bopæl. Derudover vil der fortsat være en vis bredde i viften af dagtilbud, omend den

reducerede skovkapacitet vil gøre bredden mindre end i model 1.

Det kan i denne model blive nødvendigt at foretage rokader blandt skovafdelingerne, så flere af de tilbageværende dagtilbud får adgang til skov.

Der kan være høje retableringsomkostninger ved fraflytning af lejede bygninger, og effektiviseringen bliver derfor mindre i det første år. Ved at lukke lejemål vil kommunen ikke længere råde over kapaciteten. Skal der på sigt genetableres samme kapacitet, som i de lukkede pladser i lejemål (ca. 200 pladser), vil der i de kommende år, som i model 1, være behov for anlægsinvesteringer til at udvide allerede eksisterende dagtilbud fra 2029.

Det er vurderingen, at skovafdelingerne umiddelbart kan lukkes fra primo 2023, men det vil bero på en nærmere dialog med leverandøren, der udfører opgaven med at befordre børnene til og fra skovstederne. Lukning af et dagtilbud anbefales implementeret 1. maj 2023, når de ældste børn overgår til skole – eller 9 måneder efter opsigelse af driftsoverenskomst, når budgettet er vedtaget, hvis der er tale om et selvejende dagtilbud.

Ved en udfasning af dagtilbudsskovkapacitet, kan et dagtilbud fortsætte deres pædagogiske naturprofil, fx ved at benytte sig af andre tilbud som blandt andet Norske Hytten i Søndermarken eller Amager Strandpark, men dette vil kræve en ekstra indsats i dagtilbuddet.

### Model 3 – Lukning af skovafdelinger (ca. 340 pladser)

Med model 3 er det udelukkende skovkapacitet, som bliver lukket. Modellen lægger dermed vægt på at lukke dagtilbud med en relativt høj enhedspris pr. barn, og pladser, der nemt og gradvist kan reetableres igen, når efterspørgslen stiger. Det giver, ligesom model 2, mulighed for på kort sigt at lukke pladser helt ned til det reelle kapacitetsbehov, samtidig med at pasningsgarantien kan overholdes, hvis efterspørgslen stiger hurtigere end forventet. Effektiviseringen kan opnås relativ hurtigt, og uden en større anlægsinvestering i forbindelse med en senere kapacitetsudvidelse.

Frederiksberg Kommune har i dag 12 skovafdelinger med en kapacitet på i alt 592 pladser. Hvis der bliver lukket cirka 340 skovpladser, er det forvaltningens vurdering, at op til syv skovafdelinger (ud af i alt 12 skovafdelinger) vil blive lukket. Af de fem skovsteder kommunen råder over, vil op til fire af dem blive midlertidigt lukket. Effektiviseringen vil være cirka mellem 8,0 og 9,5 mio. kr. Det vil eventuelt være nødvendigt at foretage en rokade blandt de tilbageværende skovafdelinger. Det vil derudover være muligt at benytte den skovkapacitet, der er midlertidigt lukket, til udflugter for alle dagtilbuddenes børn, eller til akutte og planlagte genhusninger, da det foreslås, at bygninger beholdes til senere kapacitetsbehov.

Modellen tilgodeser dog i mindre grad end model 1 og 2 alsidighed i kommunens vifte af dagtilbud, ligesom det vil være svært at undgå, at skovafdelinger, der oplever en høj efterspørgsel, vil blive lukket.

Det er vurderingen, at modellen umiddelbart kan lukkes fra primo 2023, men det vil bero på en nærmere dialog med leverandøren, der udfører opgaven med at befordre børnene til og fra skovstederne.

Ved en udfasning af dagtilbudsskovkapacitet, kan et dagtilbud fortsætte deres pædagogiske naturprofil, fx ved at benytte sig af andre tilbud som blandt andet Norske Hytten i Søndermarken eller Amager Strandpark, men dette vil kræve en ekstra indsats i dagtilbuddet.

### Model 4 – Lukning af dagtilbud med stort vedligeholdelsesbehov, lille legeplads og fleksibel genetablering af pladser (ca. 170 pladser på Frederiksberg + ca. 150 pladser i skovafdelinger)

Med denne model er det dagtilbud med en lille legeplads med færrest kvadratmeter pr. barn og et stort vedligeholdelsesbehov, der bliver lukket. Derudover er fleksibel genetablering af pladser prioriteret i modellen.

Baggrunden for modellen er, at det dels vil kræve investeringer af sætte dagtilbuddene i stand, og dels kan de mindre legepladser begrænse de forskellige udeaktiviteter for børnene. Desuden vil et mindre udeareal begrænse en eventuel udvidelse af dagtilbuddet.

De tilbageværende dagtilbud vil dermed være dagtilbud med de bedste fysiske forhold, som kræver mindst vedligehold. Der vil fortsat være en vis bredde i viften af dagtilbud, omend den reducerede skovkapacitet vil gøre bredden mindre end i model 1.

Med modellen vil der blive lukket to dagtilbud og to skovafdelinger med i alt cirka 320 pladser, heraf cirka 150 i skov. De 170 pladser (320-150), der ikke er i skoven, vil blive lukket permanent. Alle 150 skovpladser, der midlertidigt lukkes, vil

forholdsvis let kunne genetableres, hvis skovafdelingerne ikke bliver solgt eller lejet ud til andre kommuner.

Med modellen vil der fortsat være en skovkapacitet på cirka 442 pladser mod nuværende 592 skovpladser. Effektiviseringen vil være på cirka 6,6 mio. kr. I beregningen er det forudsat, at de ejendomme, der huser skovafdelingerne ikke bliver solgt eller udlejet. Der vil fortsat være en vifte af forskellige dagtilbud i kommunen.

Der kan være høje retableringsomkostninger ved fraflytning af lejede bygninger, og effektiviseringen bliver derfor mindre i det første år. Ved at lukke lejemål eller frasælge bygninger vil kommunen ikke længere råde over kapaciteten.

Hvis de 170 pladser på Frederiksberg skal genetableres, vil der ifølge efterspørgselsprognosen for 2022, være behov for anlægsinvesteringer til at udvide allerede eksisterende dagtilbud fra 2029 som beskrevet i model 1. Dette er dog forudsat, at de 150 skovpladser er genetableret tidligere.

Det er forvaltningens vurdering, de 150 skovpladser kan lukkes fra primo 2023, men det vil bero på en nærmere dialog med leverandøren, der udfører opgaven med at befordre børnene til og fra skovstederne. Lukning af de to dagtilbud anbefales implementeret 1. maj 2023, når de ældste børn overgår til skole – eller 9 måneder efter opsigelse af driftsoverenskomst, når budgettet er vedtaget, hvis der er tale om et selvejende dagtilbud.

#### Model 5 – lukning af dagtilbud med lav efterspørgsel, højt sygefravær og fleksibel genetablering af pladser (ca. 180 pladser på Frederiksberg + ca. 150 pladser i skovafdelinger)

Med model 5 er det dagtilbud, der gennemsnitligt har haft det højeste sygefravær og mindste belægningsprocent over en femårig periode, der bliver lukket. Derudover er fleksibel genetablering af pladser prioriteret i modellen.

Man skal i forhold til denne model være opmærksom på, at forældre kan opleve, at der ikke er en stabil personalegruppe i dagtilbud med et højt sygefravær, og at det er skiftende personale, der drager omsorg for deres børn. Der er dog ikke belæg for at konkludere, at dagtilbud med højt sygefravær ikke har en høj pædagogisk kvalitet. Desuden er sygefravær et af de temaer, der bliver arbejdet med under kvalitetsstrategien for dagtilbud. Det aktuelle høje sygefravær kan derfor ændre sig i takt med de tiltag, der bliver gjort i dagtilbuddet, og være meget lavere om nogle måneder. Det er den usikkerhed, der ligger i denne model.

I alt bliver cirka 330 pladser lukket, heraf 150 pladser i skov. De 180 pladser på Frederiksberg (330-150), fordelt på to dagtilbud, vil blive lukket permanent. Alle 150 skovpladser, der lukkes, vil forholdsvis let kunne genetableres, hvis skovafdelingerne ikke bliver solgt eller lejet ud til andre kommuner.

Med modellen vil der fortsat være en skovkapacitet på cirka 442 pladser mod nuværende 592 skovpladser. Effektiviseringen vil være cirka 5,9 mio. kr. I beregningen er det forudsat, at de ejendomme, der huser skovafdelingerne, ikke bliver solgt eller udlejet, så kapaciteten let kan udvides, når efterspørgslen stiger igen. Der vil fortsat være en bred vifte af dagtilbud i kommunen, omend den reducerede skovkapacitet vil gøre bredden mindre end i model 1.

Der kan være høje retableringsomkostninger ved fraflytning af lejede bygninger, og effektiviseringen bliver derfor mindre i det første år. Ved at lukke lejemål eller frasælge bygninger vil kommunen ikke længere råde over kapaciteten.

Hvis de 180 pladser på Frederiksberg skal genetableres, vil der ifølge efterspørgselsprognosen for 2022, være behov for anlægsinvesteringer til at udvide allerede eksisterende dagtilbud fra 2029. Dette er dog forudsat, at de 150 skovpladser er genetableret tidligere.

Det er vurderingen, at den del af modellen, der vedrører skovafdelinger, umiddelbart kan lukkes fra primo 2023, men det vil bero på en nærmere dialog med leverandøren, der udfører opgaven med at befordre børnene til og fra skovstederne. Lukning af de to dagtilbud anbefales implementeret 1. maj 2023, når de ældste børn overgår til skole – eller 9 måneder efter opsigelse af driftsoverenskomst, når budgettet er vedtaget, hvis der er tale om et selvejende dagtilbud.

### **Proces for kapacitetstilpasning**

Det er centralt at sikre en god proces omkring eventuel kapacitetstilpasning. Dette bør bl.a. ske ved god inddragelse af de berørte parter. Forvaltningen vil derfor nedsætte et arbejdsudvalg med repræsentanter for både ledere og medarbejdere, der skal inddrages og bidrage til at sikre en god proces for alle parter. Der skal med inddragelsen af udvalget udarbejdes en procesplan for kapacitetstilpasningen, herunder blandt andet med en beskrivelse af kommunikationen og inddragelsen af relevante parter som MED-udvalg, arbejdsmiljøleder og -repræsentant, faglige organisationer, dagtilbudsledere og

forældrebestyrelser. Hvis det besluttes at lukke dagtilbud, vil kommunen stadig have behov for alle medarbejdere, da der er stor mangel på pædagogisk arbejdskraft.

I processen vil arbejdsudvalget blandt andet udarbejde en plan for:

- omplaceringen af medarbejdere ansat i kommunale dagtilbud efter de gældende regler og retningslinjer
- muligheden for en ordning for medarbejdere ansat i selvejende dagtilbud
- forældrenes mulighed for at angive ønsker til en ny dagtilbudsplads på særlige, gunstige vilkår, hvis børnenes dagtilbud lukker

Børneudvalget vil få forelagt en konkret procesplan, når der er taget endelig stilling til kapacitetstilpasningen og hvilke konkrete tilbud, der vil være tale om.

## Opdateret tidsplan

Børneudvalget skal den 30. maj 2022 drøfte budgetforbedringsforslag til budget 2023. Kapacitetstilpasningen indgår som en del af budgetforbedringsforslagene, og tidsplanen derfor blevet opdateret:

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 30. maj 2022                      | Udvalget får forelagt en beskrivelse af de modeller for kapacitetstilpasning, som udvalget har ønsket. Udvalget vælger hvilke modeller, der skal arbejdes videre med i budgetprocessen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 23. august -<br>2. september 2022 | <p>Budgetforbedringsforslaget vil indgå i budgetprocessen for 2023, herunder i høringsprocessen. Her vil indgå forslag om kapacitetstilpasning udarbejdet efter de ønskede modeller. Tidsplanen for budgetprocessen 2023 vedrørende er: (Skal der være høring i år?)</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• 23/8: Budgetforslag og budgetkataloger lægges på hjemmeside</li><li>• 30/8: Borgermøde om budgetforslag</li><li>• 2/9: Frist for kommentarer til budgettet (MED, bestyrelser og borgere)</li></ul> |
| 10. oktober 2022                  | Kommunalbestyrelsens budgetvedtagelse.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Oktober/November<br>2022          | <p>Følgende initiativer igangsættes, herunder bl.a.:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dialog med ledelse og forældrebestyrelser</li><li>• Orientering af pædagogisk personale</li><li>• Omplacering af medarbejdere</li><li>• Familier berørt af kapacitetstilpasning bliver orienteret og får eventuelt tilbud om ny plads</li></ul>                                                                                                                                                                    |
| November 2022-<br>april 2023      | Børneudvalget orienteres løbende om status på og processen for af tilpasning af kapaciteten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

## Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser, men de økonomiske aspekter af modellerne for kapacitetstilpasning indgår i arbejdet med budget 2023. Såfremt udvalget tiltræder en eller flere af de tre forslåede modeller i denne sag, vil der frem imod budgetforhandlingerne blive arbejdet videre med at konkretisere en budgetbesparelse, der ved fuld indfasning befinder sig i spændet 4,1-12,5 mio. kr. pr. år.

## Borgmesterpåtegning

Nej

## Behandling

Børneudvalget

## Historik

### Indstilling 2. maj 2022, pkt. 38:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at:

1. Børneudvalget godkender, hvilke af de foreslåede tre modeller, der skal indgå i budgetforbedringsforslag for budget 2023.
2. Børneudvalget tager den opdaterede tidsplan til efterretning.

### Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 2. maj 2022, pkt. 38:

Udsat efter drøftelse, idet udvalget bad om, at kvalitetskriterier indarbejdes i højere grad.

### Indstilling 30. maj 2022, pkt. 49:

Børne- og Ungeområdet indstiller, at:

1. Børneudvalget godkender, hvilke af de foreslåede fem modeller, der skal indgå i budgetforbedringsforslag for budget 2023.
2. Børneudvalget tager den opdaterede tidsplan til efterretning.

### Beslutning fra Børneudvalget 2022-25, 30. maj 2022, pkt. 49:

Udsat efter drøftelse.

## Bilag

Bilag 2 - Tre modeller for kapacitetstilpasning

Bilag 1 - Kriterieliste

# Punkt 59: Godkende ny ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene

28.00.00-K09-1-21

## Resume

I Frederiksberg Kommune har der de seneste år været øget politisk fokus på det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene, og med budgetvedtagelse for 2021 var partierne enige om, at der som led i kvalitetsstrategien for dagtilbud også skal arbejdes med kommunens tilsyn. Tilsynet er derfor et af temaerne under strategien, og i den forbindelse har en forsker i samarbejde med dagtilbudsområdet gennemført en undersøgelse af forskellige redskaber til tilsyn. Forvaltningen har også deltaget i et KL-partnerskab, hvor medarbejderne har fået ny viden om tilsyn og relevante forskningsperspektiver. Både dagtilbudslederne, de faglige organisationer og forskere har været involveret i arbejdet. Den 28. december 2021 har Folketinget vedtaget en ny lov om styrket tilsyn. Udvalget skal med denne sag godkende den nye ramme for tilsyn, og tage til orientering, at forvaltningen og dagtilbudslederne har valgt at benytte KIDS som redskab til tilsynet på baggrund af en proces med tilsynsafprøvnings. Udvalget vil i efteråret 2022 få forelagt en sag om udformningen af tilsynsrapporten, og hvordan den skal fremlægges offentligt.

## Beslutning

Børneudvalget godkendte den nye ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene.

Børneudvalget tog orienteringen om, at forvaltningen og dagtilbudslederne har valgt at benytte KIDS som redskab til tilsynet, til efterretning.

## Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller,

1. at børneudvalget godkender den nye ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene
2. at børneudvalget tager orienteringen om, at forvaltningen og dagtilbudslederne har valgt at benytte KIDS som redskab til tilsynet, til efterretning

## Sagsfremstilling

I Frederiksberg Kommune har der de seneste år været øget politisk fokus på det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene, og med budgetvedtagelse for 2021 var partierne enige om, at der som led i kvalitetsstrategien for dagtilbud også skal arbejdes med kommunens tilsyn. Tilsynet er derfor et af temaerne under strategien, og i den forbindelse har en forsker i samarbejde med dagtilbudsområdet gennemført en undersøgelse af redskaber til tilsyn. Forvaltningen har også deltaget i et KL-partnerskab, hvor medarbejderne har fået ny viden om tilsyn og relevante forskningsperspektiver.

Desuden indgik regeringen den 5. december 2020 en aftale med Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet og minimumsnormeringer, og et af initiativerne i aftalen er styrket tilsyn. Af aftalen fremgår det, at der skal fastsættes tydelige lovkrav med minimumstandards til det kommunale tilsyn, at der skal sikres uvildighed i tilsynet, at der i tilsynet skal indgå observationer, at der over tid skal foretages uanmeldte og anmeldte besøg, at forældrebestyrelserne inddrages aktivt i tilsynet, at der skal ske en effektiv opfølgning, og at tilsynsrapporterne skal offentliggøres. Loven blev vedtaget den 28. december 2021. De krav om tilsyn, der fremgår af aftalen om minimumsnormeringer, og nu af loven, har også indgået i forvaltningens arbejde med tilsynet, herunder afprøvnings af redskaber til tilsyn.

Den nye ramme for det pædagogiske tilsyn afspejler derfor både den forskningsbaserede undersøgelse her i Frederiksberg og kravene i den nye nationale dagtilbudslov. Arbejdet med at formulere en ny ramme for det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene har derfor været en længere proces, hvor både dagtilbudsledere, de faglige organisationer og forskere har været involveret.

Ifølge dagtilbudsloven skal kommunalbestyrelsen fastsætte og offentliggøre rammer for tilsynet, herunder beskrive, hvordan tilsynet med det pædagogiske indhold bliver tilrettelagt. I kommunens delegationsplan er beslutningen om rammer og retningslinjer om tilsyn uddelegeret til børneudvalget. Børneudvalget skal derfor med denne sag godkende den nye ramme for tilsyn, og tage til orientering, at forvaltningen og dagtilbudslederne har valgt at benytte KIDS som redskab til tilsynet på baggrund af en proces med tilsynsafprøvnings.

Udvalget vil i efteråret 2022 få forelagt en sag om udformningen af tilsynsrapporten, og hvordan den skal fremlægges offentligt. Formålet med tilsynsrapporten er at bidrage til åbenhed og gennemsigtighed om kvaliteten i det enkelte dagtilbud, lige som tilsynsrapporten skal indgå som en del af den løbende kvalitetsudvikling af dagtilbuddene. Inden for lovens ramme har kommunen mulighed for at formulere tilsynsrapporten, så det passer ind i den ramme, kommunen har

fastsat for tilsynet. Tilsynsrapporten kan derfor bestå af for eksempel talmateriale, prosa, eller en kombination. Udvalget vil få forelagt forskellige forslag til, hvordan tilsynsrapporten i Frederiksberg Kommune kan udarbejdes, herunder forslag der imødekommer udvalgets ønske til, hvilke dele af rapporten, der skal offentliggøres, og hvilke dele af rapporten, der primært vil være til gavn for det enkelte dagtilbuds faglige arbejde med udviklingen af kvaliteten.

### ***Undersøgelse af redskaber til tilsyn***

Med henblik på at undersøge, hvilket tilsynsredskab, der bedst muligt vil kunne bidrage til at udvikle kvaliteten i dagtilbuddene har forvaltningen og tre dagtilbud afprøvet tre redskaber til tilsyn i samarbejde med en forsker fra Institut for Kultur og Læring på Aalborg Universitet. Tre udvalgte daginstitutioner i kommunen; en kommunal, en selvejende og en privat; har afprøvet tre forskellige udvalgte modeller for tilsyn: ECERS-3 (Harms, Clifford, Cryer, 2015)/ ITERS-3 (Harms, Cryer, Clifford, Yazejian, 2019) og KIDS (Kvalitetsudvikling i Daginstitutioner, Ringsmose & Kragh-Müller, 2020) og kommunens ordinære tilsyn, som er besluttet af kommunalbestyrelsen den 1. marts 2010, og som løbende er blevet revideret og konkretiseret sprogligt og indholdsmæssigt, så den er i overensstemmelse med bestemmelserne i dagtilbudsloven.

Efter afprøvningerne af de tre tilsyn er der gennemført interviews med medarbejdere, ledere og forvaltning. Forvaltningen har desuden haft dialoger med alle dagtilbudslederne om tilsynsrammen på de månedlige ledermøder og på workshops. Ledere og medarbejdere har således været en aktiv del af afprøvningen af de tre redskaber, og har også været en vigtig del af evalueringen af, hvilket redskab, der bedst kan indgå som en del af rammen for Frederiksberg Kommunes pædagogiske tilsyn, og som grundlag for udvikling af kvaliteten i dagtilbuddene. Undersøgelsen viser blandt andet, at pædagoger og ledere meget gerne vil bruge tilsynet til at være i dialog, og have løbende input og sparring til udvikling, og at det har stor betydning for udviklingen af praksis. Desuden har rammesætningen af tilsynet stor betydning. Arbejdet med tilsynsafprøvningerne er beskrevet i en forskningsartikel i fagtidsskriftet Paideia.

På baggrund af dialogen og forsøget med tilsynsafprøvningen har forvaltningen sammen med lederne valgt at benytte KIDS som redskab til tilsynet. KIDS er baseret på evidens, og er et anerkendt, forskningsbaseret og danskudviklet redskab til evaluering og udvikling af den pædagogiske kvalitet i daginstitutioner. Derudover er KIDS udviklet til brug i en dansk kulturel sammenhæng og i samarbejde med danske pædagoger og kommuner. Redskabet følger den danske lovgivning for dagtilbud, og afspejler derfor de bestemmelser, der fremgår af dagtilbudsloven. Det bygger på national og international forskning om pædagogisk kvalitet og på udviklingspsykologisk viden om, hvordan små børn lærer og udvikler sig. Pædagogisk kvalitet defineres ud fra børnenes muligheder for at leve et godt børneliv set som en livsperiode i sig selv, og ikke udelukkende som en forberedelse til skole- og voksenlivet, samt ud fra børnenes muligheder for at udvikle de færdigheder og kompetencer, der skal til for at begå sig i det moderne samfund.

Forvaltningen har været i dialog med de faglige organisationer om arbejdet med tilsynsrammen, og om arbejdet med kvalitet på dagtilbudsområdet generelt.

### ***Formålet med det pædagogiske tilsyn***

Formålet med det pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene er både at undersøge og at sikre, at den ydelse, som de enkelte dagtilbud leverer til forældre og børn, er i overensstemmelse med den gældende lovgivning, og med det serviceniveau, som kommunalbestyrelsen har besluttet. Derudover er formålet at understøtte udviklingen af den pædagogiske kvalitet på dagtilbudsområdet. Tilsynet er også en vurdering af, om og hvordan dagtilbuddene udvikler kvaliteten gennem de mål og indsatser, som kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune har besluttet; for eksempel at nedbringe sygefraværet. Endelig er tilsynet også en platform for at bistå og understøtte lederne med at udvikle kvaliteten i dagtilbuddene gennem sparring og dialog.

### ***Ny ramme for det pædagogiske tilsyn***

I Frederiksberg Kommune vil der som led i tilsynet fremover blive ført et uanmeldt tilsynsbesøg, der bliver fulgt op af et anmeldt tilsynsbesøg. De to tilsynsbesøg vil blive gennemført hvert andet år i alle dagtilbud. Hvis forvaltningen vurderer, at kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer eller andre forhold i dagtilbuddet giver anledning til bekymring, eller alvorlig bekymring, iværksætter kommunen et skærpet tilsyn, og i tilfælde ved alvorlig bekymring udarbejder en handleplan, hvor det fremgår, hvordan der skal følges op på de aftaler, der bliver indgået mellem dagtilbuddet og forvaltningen.

I den nye dagtilbudslov om styrkede tilsyn fremgår det, at tilsynet skal være uvildigt. I Frederiksberg Kommune bliver uvildigheden sikret ved, at der bliver benyttet den samme metode, KIDS, som grundlag for observationer på det uanmeldte tilsyn, og at der på de anmeldte tilsyn benyttes samme kriterier for vurderingen af data, der bliver drøftet. Derudover bliver uvildigheden og upartiskheden sikret da de tilsynsførende bliver certificeret i KIDS. Med et fælles og uvildigt grundlag for tilsynene er det muligt at styrke den fælles viden om og arbejdet med kvaliteten i dagtilbuddene.

I forbindelse med tilsynet vil forvaltningen og det enkelte dagtilbuds ledelse udarbejde en mål- og udviklingsaftale med en samlet vurdering af tilsynet, og med specifikke mål, der bidrager til at indfri kommunens overordnede strategi på dagtilbudsområdet. Det vil også blive beskrevet, hvilke udviklingsområder dagtilbuddet skal arbejde med, og hvilke proces- og resultatmål, der kan bidrage til at højne kvaliteten. Udviklingsområderne og målene bliver besluttet ud fra resultaterne af KIDS-vurderingen; data, der er politisk besluttet nationalt og lokalt på Frederiksberg og/eller andre relevante data, der er blevet drøftet i dialogen.

Forældrebestyrelsen vil blive informeret om den vurdering, der er foretaget af deres barns dagtilbud.

Børneudvalget vil mindst hvert andet år forelagt en sag med forslag til indsats- og udviklingsområder på dagtilbudsområdet, der skal bidrage til at øge kvaliteten i dagtilbuddene, herunder data fra:

- KIDS
- lovpligtige indsatser som sprogvurdering- og sprogstimulering; samarbejdet med forældrene om børnenes overgang fra hjem til dagtilbud, og fra dagtilbud til skole
- mål og indsatser, som kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune har besluttet; for eksempel nedbringelse af sygefraværet og øgede normeringer
- eventuelle indsatser ved afholdte skærpede tilsyn med og uden handleplan

Børneudvalget vil også fremover drøfte kvaliteten i dagtilbuddene på de to årlige ordinære dialogmøder med bestyrelsesformænd og ledere af dagtilbuddene, på dagtilbudslaboratorier, på børneudvalgets temamøder, eller i andre fora, hvor børneudvalget er i dialog med ledelse og forældre. På besøgsrunderne vil udvalget også fremover kunne drøfte relevante temaer med dagtilbuddene, som også var tilfældet ved besøgsrunden den 30. maj 2022, hvor udvalget besøgte de tre daginstitutioner, der var med i afprøvningen af tilsyn.

Den nye ramme for tilsyn og tidsplan for implementering er vedlagt som bilag til denne sag.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget

## **Bilag**

Bilag - overordnet tidsplan

BILAG - Ramme for tilsyn

# Punkt 60: Godkende masterplan for vedligehold af bygninger på dagtilbudsområdet

17.00.00-G01-40-19

## Resume

I forbindelse med budget 2019 og 2020 blev det besluttet at udarbejde en samlet masterplan for vedligeholdelsen af bygningsmassen på hhv. skole- og dagtilbudsområdet på Frederiksberg. Arbejdet med masterplanerne er nu afsluttet. I denne sag forelægges udvalget Masterplanen for vedligehold af bygninger på dagtilbudsområdet med henblik på godkendelse. Klima-, Plan- og Boligudvalget får masterplanen til orientering.

## Beslutning

Børneudvalget godkendte masterplan for vedligehold af bygninger på dagtilbudsområdet.

## Indstilling

Børne- og ungeområdet og By-, kultur- og miljøområdet indstiller:

- at udvalget godkender masterplan for vedligehold af bygninger på dagtilbudsområdet.

## Sagsfremstilling

### Baggrund

I forbindelse med budget 2019 blev det besluttet at udarbejde en samlet og flerårig vedligeholdelsesplan for alle kommunale og selvejende dagtilbud, der har til huse i kommunalt ejede eller lejede ejendomme. Formålet var at kunne anvende denne som grundlag for den løbende prioritering af midler til bygningsvedligehold. Vedligeholdelse af bygningerne på dagtilbudsområdet er vigtigt for, at der fortsat kan bedrives dagtilbud i sikre og sunde bygninger, og for at kommunens bygningsmæssige værdier ikke forfalder. De fysiske rammer for dagtilbuddene har stor betydning for det pædagogiske læringsmiljø og dermed for børnenes hverdag, trivsel og udvikling og for de ansattes arbejdsmiljø.

På baggrund af beslutningen i budget 2019, og efterfølgende fokus på området i budget 2020 og 2021, er der nu udarbejdet en tiårig masterplan for dagtilbuddene, der kan understøtte en løbende langsigtet planlægning og prioritering af økonomien til vedligeholdelse af bygningsmassen på dagtilbudsområdet. Masterplanen forelægges med denne sag udvalget.

### Indholdet i masterplanen

Masterplanen indeholder en vurdering af bygningernes tilstand og vedligeholdelsesbehov, baseret på en teknisk gennemgang af bygningsmassen på dagtilbudsområdet. Her er bl.a. gennemgået tag, vinduer, facader, elinstallationer, ventilation og akustik. På baggrund af gennemgangen er de enkelte dagtilbud vurderet, og der er foretaget en prioritering af vedligeholdelsesbehovene på tværs af dagtilbud.

Masterplanen indeholder derudover en første belysning af behovet for at modernisere dagtilbuddenes inde- og udeområder, så de understøtter et pædagogisk læringsmiljø af høj kvalitet. Der er alene tale om en første belysning, da vurderingen af det enkelte tilbuds konkrete moderniseringsbehov er tidskrævende proces, der bedst foretages ifm. konkrete prioriteringer af midler til renoveringer og med inddragelse af byggesagkyndige, arkitekter, brugere og ansatte.

Samlet set peger masterplanen på, at der frem til 2030 er et vedligeholdelsesbehov på tværs af dagtilbuddene i spændet 155-197 mio. kr. Det bemærkes, at dette beløb ikke indeholder udgifter til nødvendig genhusning og indvendig eller udvendig modernisering, som fx bedre legepladser.

To dagtilbud har et stort vedligeholdelsesbehov. Et stort vedligeholdelsesbehov indikerer et opmærksomhedskrævende vedligehold, hvor der er et omfattende vedligeholdelsesbehov, og hvor vedligeholdet optimalt varetages inden for en kortere tidshorisont. Ejendommen vil dog i de fleste tilfælde opretholde sin funktion, selvom vedligeholdelsesarbejderne ikke udføres i den pågældende periode. Dertil kan tilstanden for nogle vedligeholdelsesarbejder opretholdes over en kortere årrække gennem mindre gennemgribende renoveringer/akutte tiltag. Med andre ord er dagtilbud med et stort vedligeholdelsesbehov er ikke en akut tilstand, men vil forværres yderligere, hvis vedligeholdet misligholdes.

### Fremadrettet brug af masterplanen

Med masterplanen er der skabt et fagligt funderet grundlag for den løbende prioritering af midler til renovering af dagtilbud, fx i forbindelse med de kommende års budgetprocesser.

Vurderingerne i masterplanen taber værdi over tid, i takt med at bygningernes tilstand ændrer sig. En løbende opdatering af masterplanen er derfor væsentlig for at sikre, at masterplanen også på sigt kan fungere som det ønskede grundlag for prioritering af fremtidige renoveringer.

Der er aktuelt ikke afsat midler til fremadrettet opdatering af masterplanen, hvorfor en sådan vil skulle aftales prioriteret politisk.

## **Økonomi**

Nej

## **Borgmesterpåtegning**

\*[SKAL UDFYLDES! OG HJÆLPETEKST SKAL SLETTES. Påtegning på baggrund af opstillede kriterier. Skriv: 'uafklaret' eller 'ja' eller 'nej' før klarmelding. Når sagen klarmeldes, så skal et 'ja' ændres til: 'intet at bemærke'.]

## **Behandling**

Børneudvalget

## **Bilag**

Bilag 0 - Masterplan for vedligehold af bygninger på dagtilbudsområdet

Bilag 1 - Metode

Bilag 2 - Tabeller

# Punkt 61: Orientering om strategi for kvalitet i dagtilbud - status

28.00.00-G01-127-19

## Resume

Kommunalbestyrelsen godkendte den 4. november 2019 (pkt. 285) budget for 2020 indsatsen Markant flere hænder om øgede normeringer og fordeling mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere. Med budgettet for 2021 og 2022 blev målet om normeringer fremrykket til 2022 og en række indsatser blev besluttet med henblik på at understøtte, at normeringsløftet på bedste vis omsættes i øget kvalitet. Børneudvalget tog på møde den 29. november 2021 (pkt. 117) seneste status for Strategi for kvalitetsudvikling i dagtilbud til orientering. Med denne sag forelægges ny status på strategien for kvalitet i dagtilbud, herunder en status på øgede normeringer som led i den halvårslige opfølgning på Markant flere hænder. Herudover belyses det oprindelige beregningsgrundlag for minimumsnormeringer, som magistraten bad om på møde den 23. maj 2022.

## Beslutning

Børneudvalget tog status på strategien for kvalitetsudvikling i dagtilbud til efterretning.

Børneudvalget tog status på Markant flere hænder til orientering.

## Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller til magistraten, at status på Markant flere hænder tages til orientering

Børne- og ungeområdet indstiller til børneudvalget,

1. at status på strategien for kvalitetsudvikling i dagtilbud tages til efterretning
2. at status på Markant flere hænder tages til orientering

## Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 4. november 2019 (pkt. 285) budget for 2020 indsatsen Markant flere hænder om øgede normeringer og fordeling mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere. Med budgettet for 2021 og 2022 blev målet om normeringer fremrykket til 2022 og en række indsatser blev besluttet med henblik på at understøtte, at normeringsløftet på bedste vis omsættes i øget kvalitet. Børneudvalget tog på møde den 29. november 2021 (pkt. 117) seneste status for Strategi for kvalitetsudvikling i dagtilbud til orientering.

Med denne sag forelægges ny status på strategien for kvalitet i dagtilbud, herunder en status på øgede normeringer som led i den halvårslige opfølgning på Markant flere hænder. Herudover belyses det oprindelige beregningsgrundlag for minimumsnormeringer, som magistraten bad om på møde den 23. maj 2022.

### Inddragelse og kvalitetsstrategiens temaer

Børneudvalget har løbende drøftet strategien for kvalitet i dagtilbud og de tilhørende temaer, senest i 2022 på dagtilbudslaboratoriet den 7. marts og på dialogmødet den 21. april. Der har ligeledes været dialog med dagtilbudslederne, Område-MED og de faglige organisationer om strategiens temaer, og der arbejdes på denne baggrund videre med de nuværende temaer: Kvalitetsmodel og tilsyn, øgede normeringer, sprogstrategi, fysiske læringsmiljøer, rekruttering, sygefravær og samarbejde med Københavns Professionshøjskole.

Strategi for kvalitet i dagtilbud og temaerne vil også fremover indgå i børneudvalgets aktiviteter og dialog med områdets aktører på dialogmøder, dagtilbudslaboratorier, temadrøftelser og besøgsrunder, ligesom forvaltningen fortsat vil have dialog med områdets aktører, fx dagtilbudsledere, forældrebestyrelser, Område-MED og de faglige organisationer.

### Udvikling af delprojekterne og videndeling

Udviklingen af kvalitetsarbejdet og arbejdet med temaerne sker i tæt samarbejde med vidensinstitutioner og praksis. For hvert tema er der nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af dagtilbudslederne, og ledermøderne for dagtilbudsledere bruges som platform for drøftelse og formidling. Derudover bliver dagtilbudsledere, medarbejdere og Område-MED inddraget i den løbende udvikling, sparring og deltager i afprøvninger. Der er også et tæt samarbejde med vidensinstitutioner, fx har der været et tæt samarbejde med Charlotte Ringsmose, professor ved Aalborg Universitet, om udvikling af principper for det fysiske læringsmiljø med oplæg for både udvalget ledere og medarbejdere. Udviklingen af tilsynsrammen (selvstændig sag på børneudvalget den 13. juni 2022) tager afsæt i forskning og praksis-afprøvning. Ligeledes er sprogstrategien udviklet på baggrund af nyeste forskning.

Den brede inddragelse af praksis og inddragelse af forskning sikrer en solidt funderet og virkelighedsnær udfoldelse af strategien, ligesom det giver mulighed for at gå i dybden med temaerne gennem en stærk faglig og løbende dialog. Samtidig er det et godt afsæt for afprøvning, implementering og forankring af arbejdet.

#### Delfprojekter

Med udgangspunkt i en fælles kvalitetsforståelse på dagtilbudsområdet, bidrager delfprojekterne på forskellig vis til at understøtte ambitionen om øget kvalitet i dagtilbud. Dagtilbudslederne har været involveret i arbejdet blandt andet gennem deltagelse i forskellige arbejdsgrupper. Nedenfor er en oversigt over delfprojekterne opdelt efter projektstatus:

- Kvalitetsmodel – kvalitetsforståelse, tilsyn samt styrkede, pædagogiske læreplaner
  - Udviklingen af en ny tilsynsramme, der behandles af børneudvalget i sommeren 2022.
- Øgede normeringer og fordeling af pædagoger og pædagogmedhjælpere
  - Budget bevilget og fordelt og systematisk opfølgning på normeringer for kommunale dagtilbud udviklet.
- Samarbejde med Københavns Professionshøjskole
  - Nye hold på merituddannelser – meritpædagog med 2 års erhvervs erfaring samt sporskiftemodel for bachelorer. Afprøvning af det eksemplariske praktikforløb er igang.
- Sygefravær
  - Temadage om arbejdsmiljø gennemført i efteråret 2021. Tjekliste revideret. Løbende opfølgning på ledermøder og mulighed for at deltage i HR's aktiviteter.
- Rekruttering og fastholdelse
  - Indsatser for styrket rekruttering gennemført. Vidensopsamling ifm rekruttering og ved hurtige jobskift.
- Pædagogisk læringsmiljø
  - Afprøvning af 'Vejledninger til udvikling' i gang og samarbejde med DCUM i gangsat.
- Sprogstrategi
  - Sprogstrategi forventes forelagt børneudvalget efteråret 2022.

I bilag 1 er en oversigt over status på aktiviteter i delfprojekterne samt en oversigt over aktiviteter i 2022.

#### Andre indsatser

Med Budgetforlig 2021 og 2022 blev det besluttet, at arbejdet med den tidlige indsats skal være en del af Strategien for kvalitetsudvikling i dagtilbud. Der er udviklet tre nye redskaber – en fælles tværgående indsatsstrappe, et indsatskatalog og trivselslinealen.

Der er gennemført en analyse af eksternt konsulentfirma af den tidlige, forebyggende, specialiserede indsats og lederne vil blive inddraget i udvikling og implementeringen af dette arbejde i efteråret 2022 på baggrund af resultaterne fra undersøgelsen.

#### Opfølgning på Markant flere hænder

Kommunalbestyrelsen godkendte den 4. november 2019 (pkt. 285) budget for 2020 herunder, at børn og deres forældre skal have de bedst mulige rammer for at leve et godt og trygt liv på Frederiksberg. Partierne blev enige om indsatsen Markant flere hænder, og at der i 2023 skal være 3 børn i vuggestuerne for hver voksen, og 6 børn i børnehaver for hver voksen i hver daginstitution på Frederiksberg efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode. Fordelingen med 60 procent pædagoger og 40 procent pædagogmedhjælpere fastholdes. I forbindelse med budget 2021 er målet om normering fremrykket til 2022. Politisk følges der op på Markant flere hænder to gange årligt. Første opfølgning var den 30. november 2020 (magistrat og børneudvalg) og dette er den fjerde opfølgning på Markant flere hænder. Nedenfor er en opgørelse over udviklingen i Frederiksberg Kommunes kommunale daginstitutioner efter Danmarks Statistik opgørelsesmetode.

Tabel 1 er Frederiksberg Kommunes opgørelse over børn/voksen ratioen for kommunens kommunale daginstitutioner (uden Magnoliahuset) .

Tabel 1. Børn/voksen ratio 2019 til 2021 samt marts 2022 baseret på 12 måneders gennemsnit (kun kommunale, almene daginstitutioner)

| Børn/voksen ratio | Dec 19 | Jun 20 | Dec 20 | Jun 21 | Dec 21 | Marts 22 |
|-------------------|--------|--------|--------|--------|--------|----------|
| 0-2 år            | 3,3    | 3,2    | 3,1    | 3,1    | 3,1    | 3,1      |
| 3-5 år            | 6,5    | 6,4    | 6,2    | 6,2    | 6,2    | 6,2      |

Som det fremgår af tabel 1, har børn/voksen-ratioen opgjort efter Danmarks Statistiks opgørelsesmetode været nedadgående og er uændret siden december 2020.

Af tabel 2 nedenfor fremgår andelen af pædagoger i forhold til pædagogmedhjælpere pr. år i Frederiksberg Kommunes kommunale, almene daginstitutioner.

Tabel 2. Fordelingen mellem pædagoger og pædagogmedhjælpere pr. år i perioden 2016 til 2021 samt marts 2022 baseret på et 12-måneders gennemsnit (kun kommunale, almene daginstitutioner)

| Personale i %                        | 2016  | 2017  | 2018  | 2019  | 2020  | 2021  | Marts 2022 |
|--------------------------------------|-------|-------|-------|-------|-------|-------|------------|
| Pædagoger inkl. pæd.udd. ledere      | 55,2% | 57,9% | 57,5% | 57,8% | 56,8% | 55,1% | 54,88%     |
| Medhjælpere, assistenter, PAU-elever | 44,8% | 42,1% | 42,5% | 42,2% | 43,2% | 44,9% | 45,12%     |

Siden 2020 har daginstitutionerne fået tildelt ekstra budget til at ansætte personale med henblik på at efterleve ambitionen om minimumsnormeringerne. I 2020 blev der bevilget 13 mio. kr., i 2021 var det 15 mio.kr. og i 2022 var det 27 mio.kr. Daginstitutionslederne kan ikke disponere over hele beløbet på de 27 mio.kr., da de med dispositionsbegrænsningen i 2022 har cirka 9 mio.kr. mindre at disponere over og dette påvirker fx brug af vikarer og opslag af stillinger.

Derudover præges indsatsen af manglen på pædagoger. Ved en nylig rundspørge blandt de 43 kommunale og selvejende daginstitutioner har lederne tilkendegivet, at der i 63% af vuggestueafdelingerne og 58% af børnehaveafdelingerne er ubesatte pædagogstillinger. Det svarer til 96 ud af 576 pædagogstillinger. Den nuværende rekrutteringssituation medvirker således til den faldende pædagogandel.

I Strategi for kvalitet i dagtilbud bliver der derfor arbejdet aktivt med netop rekruttering og fastholdelse, ligesom der er fokus på de institutioner, der har den laveste andel af pædagoger med henblik på, at institutionerne iværksætter tiltag, og benytter de redskaber, der er til rådighed for at tiltrække flere pædagoger. Tendensen i særligt hovedstaden er dog, at det er vanskeligt at rekruttere kvalificeret personale.

Børneudvalget har gennem det seneste år ved flere lejligheder sat fokus på udfordringerne med at rekruttere kvalificeret personale, senest på dialogmødet den 21. april 2022. Desuden har kommunalbestyrelsen i budgetforslaget om den fælles vikarpulje i dagtilbud valgt at afsætte 0,5 mio.kr. til uddannelse af meritpædagoger.

#### Nationale minimumsnormeringer fra 2024 og korrigerede normeringstal fra 2024

Den 28. december 2021 blev der vedtaget ny lov om minimumsnormeringer i daginstitutioner og styrket tilsyn med dagtilbud m.v. Loven gælder fra 2024, og indebærer, at der minimum er én pædagogisk personale pr. tre børn i vuggestue og én pædagogisk personale pr. seks børn i børnehave og tilsvarende tilbud indtil skolestart. Pædagogisk personale omfatter både uddannet og ikke-uddannet personale.

Børne- og Undervisningsministeriet offentliggjorde medio 2021 korrigerede normeringstal, det vil sige normeringstal på dagtilbudsområdet, der er korrigeret for to forhold:

- Børn, der rykkes i børnehave, før de er fyldt tre år, skal have en normering på minimum ét pædagogisk personale pr. tre børn frem til den 1. i måneden, efter de er fyldt tre år. Det betyder, at børn under 3 år, der går i børnehave tæller som to børn i de korrigerede tal.
- Ledere indgår med en vægt på 85 procent frem for 100 procent, som det er tilfældet med tallene i tabellen ovenfor.

Den korrigerede opgørelsesmetode er en del af den politiske aftale om minimumsnormeringer.

Med de korrigerede tal, som ministeriet har offentliggjort, er ratio for vuggestuebørn For Frederiksberg Kommune i november måned 2021 på 3,1 (det samme som i tabellen ovenfor), mens ratioen for børnehalebørn er på 6,4 mod 6,2 i tabellen.

Den korrigerede opgørelsesmetode har også påvirket ratioen i andre kommuner end Frederiksberg Kommune. Vedhæftet som bilag 2 er en oversigt over normeringer (antal børn per pædagogisk personale) for de enkelte kommuner uden og med omregning.

Der er afsat statslige midler til implementering af de teknisk korrigerede normeringer, da disse bliver lovpligtige fra 2024. Den korrigerede opgørelsesmetode har betydning for implementeringen af de vedtagne minimumsnormeringerne på Frederiksberg, og der vil forventeligt være lidt længere vej til at indfri målet, når det opgøres med den nye definition. De økonomiske konsekvenser afgøres af de statslige midler, som endnu ikke er kendte. Udvalget vil blive forelagt en sag, når de økonomiske konsekvenser er kendte.

#### Beregningsgrundlag for minimumsnormeringer

På møde den 23. maj bad magistraten om, at det oprindelige beregningsgrundlag for minimumsnormeringer belyses i den kommende statussag til børneudvalget om minimumsnormeringer. Vedhæftet som bilag 3 er et notat om det oprindelige beregningsgrundlag for minimumsnormeringer samt en status for udmøntningen.

#### Den videre proces

Den samlede strategi for kvalitet i dagtilbud er fortsat under udvikling gennem arbejdet med temaerne og inddragelse af ledere, medarbejdere, Område-MED mv. Udvalget vil løbende blive præsenteret for og inviteret til drøftelser i arbejde med temaer i kvalitetsarbejdet, ligesom udvalget fortsat vil blive orienteret om status og udviklingen af strategi for kvalitet i dagtilbud i forbindelse med de halvårslige opfølgninger på øgede normeringer under Markant flere hænder. Derudover vil udvalget blive forelagt særskilte sager om delprojekterne tilsyn (børneudvalget, sommeren 2022), orientering om masterplan for fysisk renovering (børneudvalget, 13. juni 2022) og sprogstrategien, der forelægges i efteråret 2022. Næste statussag forventes forelagt i november 2022.

Der er fortsat stor opmærksomhed på Frederiksberg Kommunes arbejde med en samlet strategi for kvalitetsforståelse, som blandt andet er blevet præsenteret på KL's møde, Børne- og Undervisningsministeriet og i fora for dagtilbudsschefer. Udviklingen af Frederiksberg Kommunes tilsynsramme er sket i tæt samarbejde med forskningsmiljøet og arbejdet er formidlet i en forskningsartikel i fagtidsskriftet Paideia.

### **Økonomi**

Nej

### **Borgmesterpåtegning**

Nej

### **Behandling**

Børneudvalget og magistraten

### **Bilag**

Bilag 1- Status på delprojekter

Bilag 2 - Normeringsstatistik alle kommuner 2015-2020

Bilag 3 - Notat om det oprindelige beregningsgrundlag for minimumsnormeringer

## **Punkt 62: Orientering vedrørende kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på døgntilbud**

27.30.00-G01-2-22

### **Resume**

I forbindelse med den politiske behandling af sag om styrket forebyggende indsats mod overgreb på anbringelsesinstitutioner, bad udvalget på møde den 7. marts 2022 om en sag, der opridser forslag til disponering af midler til kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på kommunens andre selvejende døgninstitutioner. Forvaltningen har afsøgt uddannelsesmuligheder hos to leverandører, som er beskrevet som model 1 og model 2. For hver model er der givet et prisoverslag, der dækker kursets pris samt udgifter til vikardækning beregnet på hvor stor en del af tilbuddenes ansatte, man ønsker deltager. Det bemærkes, at forvaltningen ikke kan anvise finansiering til udgiften. Hvis udvalget ønsker, at der skal arbejdes videre med en af de beskrevne modeller henvises til budget.

### **Beslutning**

Børneudvalget tog sagen til orientering.

### **Indstilling**

Børne- og ungeområdet indstiller, at udvalget tager sagen til orientering.

### **Sagsfremstilling**

I forbindelse med den politiske behandling af sag om "styrket forebyggende indsats mod overgreb på anbringelsesinstitutioner", anmodede udvalget på møde den 7. marts 2022 om en sag med forslag til kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på de øvrige døgntilbud, som Frederiksberg Kommune har indgået driftsoverenskomst med.

På førømtalte udvalgsmøde blev det besluttet at iværksætte flere tiltag for at styrke den forebyggende indsats mod seksuelle overgreb på kommunens døgntilbud. Det blev vedtaget at afholde en temadag for ledere på de døgntilbud, som kommunen har indgået driftsoverenskomst med med henblik på at dele viden og læring om opsporing og forebyggelse af krænkelse på baggrund af konkrete erfaringer og viden på området. Viden fra temadagen, der blev afholdt den 20. maj, er efterfølgende anvendt i arbejdet med at kvalificere de lokale beredskaber og styrke implementeringen heraf.

Udvalget bad derudover om at blive forelagt forslag til kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere på de to døgntilbud, Ungdomspensionen Jens Jessens Vej og Ungdomscentret Allégården, som har driftsoverenskomst med Frederiksberg Kommune. Forvaltningen har indhentet overslagspriser fra to leverandører hhv. behandlingssenheden Fønix under Københavns Kommune og KL's Komponent. Udgiften ved valg af en af disse er udfoldet i Model 1 og Model 2. Ved beregningen af udgiften til vikardækning i den tid medarbejderne deltager i kursus, er der taget udgangspunkt i en timeløn på 259 kr., der svarer til niveauet (inkl. pension) blandt de fastansatte medarbejdere på døgntilbuddene.

De to institutioner ser positivt på muligheden for at deltage i et kursus. De oplever et behov for en generel opdatering af viden i forhold til forebyggelse af seksuelle og psykiske overgreb – særligt med den digitale udvikling in mente - men ser ikke at emnet kan bære mere end én kursusdag.

### **Model 1**

Modellen bygger på det undervisningsforløb, der allerede er gennemført for ledere og medarbejdere på Josephine Schneiders Hus som led i opfyldelsen af påbud i forbindelse med det skærpede tilsyn. Forløbet var tilrettelagt med 4 undervisningsdage af 5 timers varighed og sigtede mod at give deltagerne en bedre forståelse for børns bekymrende seksuelle adfærd og de forudgående tegn herpå, ligesom der var fokus på opsporing, udredning og behandling i forbindelse med overgreb og krænkelsesadfærd. Forløbet indeholdt derudover supervision på omsætningen af læring i mødet børn og unge. Udgiften til selve kurset løb op i 53.500 kr.

I det følgende skitseres mulighederne inden for denne model:

- Kursus kun for ledere på tilbuddene med en samlet udgift til kurset på 53.500 kr.
- Kursus for ledere og 2-3 medarbejdere på hver af de to tilbud med en udgift til kurset på 53.500 kr. samt vikarudgifter for 15.500 kr. pr. institution. Samlet pris 84.500 kr.
- Kursus for ledere og alle medarbejdere ved tilbuddene. Med et kursus på Ungdomspensionen Jens Jessens Vej vil der være udgifter forbundet med selve kurset på 53.500 kr. samt vikarudgifter på 41.500 kr. Med et kursus på Ungdomscentret Allégården vil der være udgifter til selve kurset på 80.000 kr samt vikarudgifter for 88.000 kr. Samlet udgift i alt 263.000 kr.

Der er væsentlig flere medarbejdere på Ungdomscentret Allégården end på Ungdomspensionen Jens Jessens Vej, hvorfor prisen her estimeres til at være på ca. 80.000 kr. for kursUSDelen, hvor det især er supervisionsdelen af kurset, der øger den estimerede pris.

## **Model 2**

Modellen indebærer et kursus tilrettelagt af KL's Komponent - kommunernes fælles udviklingscenter. Med en blanding af oplæg, praktiske øvelser og dialog sigter endagskurset efter at give de deltagende mere viden om bekymrende seksuel adfærd blandt børn, forebyggelse af vold og seksuelle overgreb samt det at tale med børn om overgreb. Model 2 indeholder ligesom model 1 flere varianter afhængig af deltagerkreds. Kurset udbydes for en pris af 26.500 kr. med deltagelse af op til 30 personer.

I det følgende skitseres mulighederne inden for denne model:

- a) Kursus kun for ledere på tilbuddende med en samlet udgift til kurset på 26.500 kr.
- b) Kursus for ledere og 2-3 medarbejdere på hver af de to tilbud med en udgift til kurset på 26.500 kr. samt vikarudgifter på 5.500 kr. pr. institution, hvilket fører til samlede udgifter for 37.500 kr.
- c) Kursus for ledere og alle medarbejdere ved tilbuddende. Foruden kursets pris på 26.500 kr. vil der skulle afsættes 14.500 kr og 31.000 kr. til at vikardække på hhv. Ungdomspensionen Jens Jessens Vej og Ungdomscentret Allégården. Samlet udgift i alt 72.000 kr.

## **Økonomi**

Det bemærkes, at forvaltningen ikke kan anvise finansiering til udgiften.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget

# Punkt 63: Orientering om afbureaukratisering på dagtilbudsområdet

17.01.10-P22-1-22

## Resume

I statsministerens nytårstale for 2022 lægges op til, at samtlige 98 kommuner sættes fri af statslige regler og reguleringer på de store velfærdsområder, det vil sige, i forhold til folkeskoler, ældreplejen og daginstitutionerne. På nuværende tidspunkt er der endnu ikke fra statslig side formuleret nogen ramme for, hvordan regeringen ønsker at sætte alle kommunerne fri og hvilke regler, der bliver omfattet, men det forventes, at dette snart meldes ud. Lokalt er der på dagtilbudsområdet i Frederiksberg Kommune et arbejde i gang med at undersøge, om administrative opgaver og procedurer kan ændres eller løses på en anden måde. Børneudvalget får med denne sag en orientering om de nationale tanker bag frisættelsen og arbejdet på dagtilbudsområdet.

## Beslutning

Børneudvalget tog orientering om udmøntning af velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet samt orientering om dagtilbudsområdets arbejde med administrative opgaver og procedurer til efterretning.

## Indstilling

Børne- og Ungeområdet indstiller, at

1. børneudvalget tager orienteringen om udmøntning af velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet til efterretning
2. børneudvalget tager orienteringen om dagtilbudsområdets arbejde med administrative opgaver og procedurer, til efterretning

## Sagsfremstilling

I statsministerens nytårstale for 2022 lægger hun op til, at samtlige 98 kommuner sættes fri af statslige regler og reguleringer, så de fremover selv kan bestemme, hvordan de vil indrette folkeskoler, ældreplejen og daginstitutionerne. Skiftende regeringer har gennem tiden søgt at nedbringe mængden af bureaukrati i den offentlige sektor, men ifølge statsministeren er *"problemerne kun blevet større"*. I 2022 vil regeringen derfor tilbyde alle landets kommuner at blive fri fra statslige regler, så de *"lokalt kan skabe lige den folkeskole. Den ældrepleje. Den børnehave"*, som kommunerne ønsker. På nuværende tidspunkt er der ikke fra statslig side formuleret nogen ramme for, hvordan regeringen ønsker at sætte alle kommunerne fri, og hvilke regler, der bliver omfattet. Forvaltningen afventer derfor en national beslutning snart, og så når den foreligger, vil børneudvalget få fremlagt en med forslag til, hvordan Frederiksberg Kommune kan løse opgaven med at nedbringe mængden af bureaukrati på dagtilbudsområdet.

Ambitionen om at sætte kommunerne fri skal ses i forlængelse af "Aftale om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet" mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Den Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternative fra 9. december 2020. Aftalen er nedfældet i Lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet, som trådte i kraft den 15. maj 2021. Formålet med loven er at frisætte udvalgte kommuners varetægelse af enten dagtilbudsområdet eller folkeskoleområdet frem til 30. september 2024 med henblik på at udvikle velfærden på områderne og skabe større handlerum for medarbejderne og lederne for at øge kvaliteten og nærværet til gavn for borgeren. Syv kommuner har fået mulighed for at blive fri af næste alle statslige regler på en række velfærdsområder.

På dagtilbudsområdet er Helsingør og Rebild Kommuner omfattet. De to kommuner har indgået en velfærdsaftale med staten, som betyder, at de i videst muligt omfang i en treårig forsøgsperiode kan fravige statslige og kommunale regler, så der lokalt kan findes andre måder at løse opgaverne på på dagtilbudsområdet. I forhold til loven, gælder undtagelserne alene bestemmelserne i dagtilbudsloven, og de opgaver dagtilbuddene udfører indenfor anden lovgivning, er derfor ikke en del af aftalen.

For at sikre forældres rettigheder til dagtilbud og dagtilbuddenes rammer til at drive dagtilbud, er det ikke umiddelbart muligt at afskaffe alle regler. Derfor er der fastsat nogle hegnsplæer fra lovgivningen, som kommunerne fortsat skal overholde. Det drejer sig om tilsyn, anvisning af dagtilbudspladser, tilskud og etableringsret for private daginstitutioner, regler for tilskud og forældrebetaling, forsyningsforpligtelse og pasningsgaranti; regler om børneattester, dansk som hovedsprog, plads i dagtilbud i en anden kommune og klageadgang til Ankestyrelsen. Derudover skal kommunerne fortsat sikre, de børn, der har behov, får den nødvendige støtte i dagtilbuddene.

Der er endnu ingen resultater fra forsøgene, men forvaltningen er i dialog med begge kommuner med henblik på at få erfaringer til en eventuel lignende proces i på dagtilbudsområdet i Frederiksberg Kommune. De to kommuner giver udtryk for, at det har været en givende, men også krævende proces at gennemføre. Dagtilbudsområdet er ikke præget af

stor statslig regulering. De to kommuner har bl.a. lavet forsøg med frisættelse af regler om, hvordan man laver forældrebestyrelser/forældreinddragelse, med åbningstider, sprogvurderinger, forberedelsestid m.v.

I Frederiksberg Kommune har dagtilbudsområdet de seneste par år arbejdet med at undersøge, om der er administrative opgaver og procedurer, der kan ændres eller løses på en anden måde. Arbejdet blev igangsat på baggrund af et forslag til beslutning fra rådmændene Mette Bram og Laura Lindahl 30. september 2019 om at sætte de offentlige institutioner og herunder daginstitutionerne fri. Som led i det forslag gennemførte forvaltningen en survey blandt de 44 kommunale og selvejende dagtilbudsledere i kommunen. Spørgsmålene var centeret om, om - og hvilke - administrative opgaver eller procedurer, der kan ændres eller løses på en anden måde uden kvaliteten i dagtilbuddene mindskes.

Generelt var der forholdsvis få opgaver, som alle ledere beskrev som unødige, men der var to typer af udfordringer, som gik igen i besvarelsene. Den ene handlede om behov for nye indsatser i forhold til de administrative systemer, og det andet handler om at videreudvikle forskellige eksisterende indsatser.

Behovet for nye indsatser omhandler opgaver med administrative systemer, som det er nødvendigt at afdække yderligere. Der er derfor nedsat en arbejdsgruppe med dagtilbudslederne, som arbejder med, hvordan og i hvilket omfang, det er muligt at mindske administrative opgaver og samtidig fastholde kvalitetsniveauet.

De eksisterende indsatser lederne pegede på, er opgaver, forvaltningen og dagtilbudslederne arbejder med i andre sammenhænge:

- Sprogvurderinger - indgår i arbejdet med sprogstrategien underkvalitetsstrategien
- Sygefravær - indgår i arbejdet med projektet under kvalitetsstrategien
- Ekstra ressourcer til sårbare børn - indgår i analysen på 0-6-årsområdet
- Tidkrævende forhandling med de faglige organisationer - forvaltningen er i dialog med LFS og BUPL om aftale om normperiode og forhåndsaftale med LFS

Lokalt bliver der derfor arbejdet med muligheden for at nedbringe bureaukratiet og de administrative belastninger på dagtilbudsområdet, og børneudvalget vil få fremlagt en sag med status senere efteråret 2022.

## **Økonomi**

Ingen

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Børneudvalget

## **Bilag**

Bilag - Svar i survey

# Punkt 64: Orientering om status vedrørende opnormeringen i familieafdelingen

27.00.00-A00-5-22

## Resume

Den 20. januar 2020 vedtog magistraten den uddybede handleplan for kvalitet i sagsbehandlingen i familieafdelingen og med denne også en midlertidig bevilling til en opnormering i afdelingen. Som en del af sagen i magistraten blev det besluttet, at der i foråret 2022 skulle samles op på, hvordan udviklingen i familieafdelingen har været siden tilførslen af de ekstra medarbejderårsværk. Resultaterne er opsummeret i denne sag, men kan også læses i sin fulde længde i det vedhæftede notat (bilag 1).

## Beslutning

Børneudvalget indstiller at udsætte sagen til budget, idet udvalget bad om at få belyst, hvad det vil koste, hvis opnormeringen skal fastholdes.

## Indstilling

Børne- og ungeområdet indstiller, at udvalget tager orienteringen om resultatopsamling vedrørende opnormeringen i familieafdelingen til efterretning.

## Sagsfremstilling

### Baggrund

På magistratens møde den 20. januar 2020 blev det vedtaget at tilføre 8,9 mio. kr. årligt i årene 2020-2022 til familieafdelingen. Midlerne gjorde det muligt at opnormere og ansætte 18 rådgivere, 1 jurist, 1 fagkonsulent og 0,5 medarbejder til at understøtte korrekt registreringspraksis og ledelsesinformation fra fagsystemet DUBU. Det fremgik af sagsfremstillingen, at årsværkene skulle:

- Afhjælpe den sagspukkel, der opstod ved genopretning af de "røde sager"
- Sikre kvalitet og lovmedholdelighed i sagsbehandlingen
- Understøtte omlægningen til en tidlig forebyggende indsats

Udgangspunktet var, at opnormeringen skulle gøre det muligt at nedbringe den enkelte myndighedsrådgivers sagsstamme til gennemsnitligt 20-22 sager pr. medarbejder. Det lavere sagstal skulle skabe rammen for at styrke kvaliteten i sagsbehandlingen og sikre lovmedholdelighed og en bedre og hyppigere inddragelse af børn, unge forældre og netværk.

Erfaringerne med opnormeringen i familieafdelingen og de foreløbige resultater af arbejdet med at sikre kvalitet og lovmedholdelighed i sagsbehandlingen, er opsummeret i nærværende sag. For en mere detaljeret gennemgang, henvises der til notatet i bilag 1.

### Formål med resultatopsamlingen

På baggrund af referatet fra magistratens møde og formålet med den midlertidige bevilling til opnormering, belyses følgende punkter:

1. Status på genopretningen
2. Lovmedholdelighed og kvalitet i sagsbehandlingen
3. Arbejdet med den tidligt forebyggende indsats
4. Fremtidigt bemandingsbehov

Notatet tager udgangspunkt i de skriftlige analyser, der er udarbejdet af BDO og Socialstyrelsens task force forud for arbejdet med genopretningen, BDOs løbende audits og den aktuelle ledelsesinformation, der udarbejdes månedligt i familieafdelingen.

### Sammenfattede konklusioner

Ad 1) Et delformål med den midlertidige tilførsel af ekstra årsværk til familieafdelingen var, at de tilførte ressourcer skulle understøtte en hurtig genopretning af de sager, hvor der var konstateret fejl. Det blev sat som mål, at afdelingen skulle være færdig med genopretningen i juni 2021. Familieafdelingen nåede i mål med genopretningen i marts 2021.

Ad 2) I de tilgængelige data ses det, at der som led i genopretningen var en stor sagspukkel i første kvartal af 2021. I takt med, at den bagudrettede sagsgenopretning blev håndteret, blev der frigjort mere tid til at arbejde med kvalitet og lovmedholdelighed i eksisterende og nye sager.

Ved seneste audit konkluderer BDO, at "...der ikke længere er sager med mange fundamentale fejl. Generelt er kvaliteten af sagsbehandlingen steget markant og den type fejl, som der nu findes i audit, har slet ikke samme grad af alvorlighed som tidligere, hvor der var en del sager med mange alvorlige fejl".

Data i audit og afdelingens ledelsesinformation underbygger, at kvaliteten i myndighedssagsbehandlingen i perioden siden januar 2021 løbende er forbedret - herunder at overholdelsen af de lovpligtige tidsfrister er øget. Data viser dog også, at der fortsat er behov for at arbejde med at sikre, at den højere kvalitet mere systematisk kan genfindes i alle afdelingens sager.

Ad 3) Familieafdelingen har arbejdet med, at udvikle og implementere metoder, kompetencer og mindset, som kan understøtte omstillingen til en tidlig forebyggende indsats. Der er blandt andet ændret i afdelingens organisering, gennemført en række kompetenceudviklingsinitiativer og arbejdet med udvikling af redskaber i form af trivselslineal og indsatstrappe, som kan understøtte en mere systematisk tidlig opsporing og fælles sprog i det tværfaglige samarbejde om udsatte børn og unge. Det er forvaltningens vurdering, at der er tale om en omstilling som skal fastholdes og udvikles over en længere årrække, hvis sagsbehandlingen, det tværfaglige samarbejde og de iværksatte støtteindsatser overfor børn, unge og familier skal være karakteriseret ved en systematisk tidlig opsporing og tidlig intervention i børns alder såvel som i problemudvikling. Familieafdelingen er en nøgleaktør i arbejdet med de mest udsatte børn og unge og det vurderes derfor afgørende, at rådgiverne også fremadrettet sikres den nødvendige tid til at varetage koordineringen af samarbejde og indsatser for de børn og familier, som har behov for støtte efter bestemmelserne i serviceloven.

Ad 4) Som det fremgår i de ovenstående afsnit, har familieafdelingen de sidste år undergået en stor forandring. Der er i hele perioden arbejdet målrettet med at sikre en systematisk højere sagsbehandlingskvalitet herunder både i relation til gennemførslen og dokumentationen af de juridiske, processuelle og socialfaglige krav til sagernes førelse og den kontinuerlige kompetenceudvikling og begyndende omstilling til en tidligere og mere forebyggende indsats. Arbejdet med at omsætte de mange aktiviteter i udviklingsplanen er overordnet forløbet efter den fastsatte tidsplan og er løbende monitoreret ved forelæggelsen af de kvartalsvise statussager, som er behandlet i Børneudvalget.

Kvaliteten i sagsarbejdet vurderes at være væsentligt forbedret, men det er samtidig vurderingen, at der også i de kommende år vil være behov for at videreføre og udvikle arbejdet med at:

- Sikre lovmedholdelighed og socialfaglig kvalitet i sagsbehandlingen
- Sikre systematisk inddragelse af børn, unge og netværk i sagsbehandlingen.
- Styrke omstillingen til en tidlig forebyggende indsats – herunder systematik og kvalitet i det tværfaglige samarbejde.
- Sikre den videre opbygning af kompetencer i afdelingen – herunder grundig oplæring af nyansatte og en mindsket personaleomsætning.

Antallet af aktive sager i familieafdelingen er faldet i perioden siden 2020. Det gennemsnitlige sagstal i afdelingen ligger aktuelt lige under BDOs anbefaling på 20-22 sager. Det lavere sagstal vurderes dels at være et resultat af den gennemførte sagsgenopretning og dels et udtryk for, at Covid-19 i nedlukningsperioderne har medført et fald i underretninger, som efterfølgende igen ses i stigning. Det er ligeledes forventningen, at omstillingen til en styrket tidlig opsporing og forebyggende indsats vil betyde, at flere sager skal være aktive over en længere periode for at sikre, at der sker den nødvendige udvikling for børnene. Endelig står det specialiserede børneområde overfor implementeringen af reformaftalen "Børnene Først", som blandt andet indbefatter, at børn fra en tidligere alder vil opnå selvstændig partsstatus i behandlingen af deres sag med krav om at sagsbehandlingen tilrettelægges så børn og unge gives mulighed for en mere vidtrækkende formel partsinddragelse.

På baggrund af de erfaringer, der er redegjort for i de foregående afsnit, er det forvaltningens vurdering, at der også i de kommende år vil være behov for at understøtte arbejdet med at sikre høj kvalitet i den myndighedssagsbehandling som varetages i familieafdelingen ved en fortsat investering i form af faglig og juridisk bistand, dataunderstøttelse samt en højere medarbejdernormering til myndighedsrådgivere. Uden en fortsat investering er det forvaltningens vurdering, at der vil være en betydelig risiko for, at de opnåede kvalitetsforbedringer i sagsbehandlingen overfor udsatte børn og unge ikke kan opretholdes.

## Økonomi

Der blev afsat 6,8 mio. kr. i 2020, 8,9 mio. kr. i 2021 og 8,9 mio. kr. i 2022 i 2020-pl. til opnormering i familieafdelingen. Fra 2023 og frem er der ikke afsat midler til finansiering af ekstra ressourcer, og der kan ikke anvises finansiering inden for området til at videreføre opnormeringen.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej.

## **Behandling**

Børneudvalget

## **Bilag**

Status vedrørende opnormeringen i familieafdelingen

## Punkt 65: 2. forventede regnskab 2022

00.30.14-S00-3-22

### Resume

Sagen indeholder forvaltningens anden samlede prognose for regnskabsresultatet 2022. 2. forventede regnskab er en opdateret status på overholdelse af budgettet i 2022, som bygger på forventninger samt faktisk forbrug i årets første fire måneder. Derudover indeholder 2. forventede regnskab også en opgørelse af omfanget af udgifter relateret til Ukraine samt corona-relaterede udgifter.

### Beslutning

Børneudvalget tog orienteringen vedrørende 2. forventede regnskab 2022 til efterretning.

### Indstilling

Direktionen indstiller,

1. at 2. forventede regnskab 2022 tages til efterretning
2. at der udarbejdes ny status på baggrund af økonomiaftalen mellem regeringen og KL, og denne fremlægges på møder i Magistraten 23. august 2022 og Kommunalbestyrelsen 30. august 2022
3. at den tidligere besluttede dispositionsbegrænsning (KB 28. februar 2022) på -41,8 mio. kr. på serviceudgifter og -0,9 mio. kr. på overførselsudgifter udmøntes. Herunder at forældrebetalingen i institutioner efter dagtilbudsloven genberegnes i henhold til det reducerede budget, jf. bilag 3
4. at der ved 3. forventede regnskab 2022 tages stilling til om det er muligt helt eller delvist at tilbageføre dispositionsbegrænsningen
5. at forventede merudgifter til barselspuljen på 3,2 mio. kr. finansieres ved forlods at reservere tilsvarende beløb fra den forventede kompensation for stigende pris- og lønudgifter
6. at der reserveres 5,5 mio. kr. på overførselsudgifter fra refusion for særligt dyre enkeltsager til at finansiere udgifter på service
7. at følgende tillægsbevillinger meddeles under serviceudgifter:
  1. Merudgifter på driften i 2022 på 10,0 mio. kr. tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete udgifter jf. bilag 3,
  2. Udgiftsneutrale omplaceringer inden for og imellem udvalg i 2022 og for 2023 og frem indarbejdes i budget, jf. bilag 3. Herunder omflyttes fra serviceudgifter til det brugerfinansierede område 3,3 mio. kr. i 2022, 2,1 mio. kr. i 2023 og 4,7 mio. kr. i 2024 og frem,
  3. Overførsel af uforbrugte driftsmidler for 5,1 mio. kr. i 2022 med modpost på kassen overføres med 4,0 mio. kr. til 2023 og 1,1 mio. kr. til 2025 hvor de indarbejdes i finansiell orientering,
  4. -41,8 mio. kr. vedrørende dispositionsbegrænsningen tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete
8. at følgende tillægsbevillinger meddeles under overførselsudgifter:
  1. Udgiftsneutrale omplaceringer inden for og imellem udvalg i 2022 og for 2023 og frem indarbejdes i budgettet, jf. bilag 3,
  2. -0,9 mio. kr. vedrørende dispositionsbegrænsningen tillægsbevilges med modpost på puljen til uforudsete
9. at følgende tillægsbevillinger meddeles under det brugerfinansierede område:
  1. Udgiftsneutrale omplaceringer inden for og imellem udvalg i 2022 og for 2023 og frem indarbejdes i budgettet, jf. bilag 3. Herunder omflyttes fra serviceudgifter til det brugerfinansierede område 3,3 mio. kr. i 2022, 2,1 mio. kr. i 2023 og 4,7 mio. kr. i 2024 og frem.
10. at følgende ændringer af rådighedsbeløb godkendes under anlæg:
  1. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 3,2 mio. kr. i 2022, med modpost på den negative anlægspulje,
  2. Mindreudgifter for 2,4 mio. kr. i 2023, der indarbejdes i budgetforslaget til budget 2023,
  3. Merudgifter for 1,3 mio. kr. i 2027 der indarbejdes i budgetforslaget til budget 2023,
  4. Mindreudgifter udenfor anlægsrammen for 7,6 mio. kr. i 2022 der tillægsbevilges på kassen jf. bilag 6 med henvisning til bilag 5 vedrørende det finansielle område,
  5. Merudgifter uden for anlægsrammen for 1,7 mio. kr. i 2023 der indarbejdes i budgetforslaget til budget 2023. Mindreudgifter inden for anlægsrammen på 19,6 mio. kr. i 2022, med modpost på den negative anlægspulje,
11. at følgende tillægsbevillinger meddeles under finansielle poster med modpost på kassen:
  1. Nettomerindtægter under kommunes indtægtsside på 0,1 mio. kr. i 2022, jf. bilag 3,
  2. Nettomindreudgifter for 5,5 mio. kr. i 2022 og nettomerudgifter for 1,7 mio. kr. i 2023, jf. bilag 3

Direktionen indstiller, at fagudvalgene tager orienteringen vedrørende 2. forventede regnskab 2022 til efterretning.

## **Sagsfremstilling**

Forventede regnskaber indeholder en fuld gennemgang og beskrivelse af kommunens aktuelle økonomiske situation, samt en række tekniske omplaceringer og tillægsbevillinger. For at øge tilgængeligheden og formidlingen af temperaturmålingen på kommunens økonomien, er formatet for de forventede regnskaber opsat, så den tekniske del er adskilt fra selve gennemgangen af Frederiksbergs Kommunes økonomi.

Selve prognosen og status på kommunens økonomi fremgår i vedlagte planchesæt (bilag 1). Her indgår gennemgang af udfordringer og løsningsforslag.

Planchesættet vil blive gennemgået med mulighed for spørgsmål på Magistratens møde 13. juni 2022. Derudover vil der blive gennemgået et planchesæt med fokus på hvert enkelt udvalgs økonomi i de enkelte fagudvalg.

Udvalgsgennemgangene fremgår af bilag 2. Den mere tekniske del i form af bevillingsmæssige ændringer fremgår af bilag 3. Derudover er der en række bilag med oversigter og samtlige afvigelser vedlagt sagen.

2. forventede regnskab 2022 er udarbejdet inden resultatet af økonomiaftalen mellem regeringen og KL blev kendt, og det har derfor ikke været muligt at tage højde for denne i udarbejdelsen.

Nedenfor er en helt kort gennem hovedpointerne i 2. forventede regnskab 2022 på service, overførsler og anlæg. Sidst er en læsevejledning til bilagene vedlagt denne sag.

### *Serviceudgifter*

Kommunens servicedrift er fortsat udfordret. I 1. forventede regnskab 2022 forventedes merudgifter på driften inkl. corona for 71,6 mio. kr., og det er i 2. forventede regnskab vokset til 94,9 mio. kr. Ift. 1. forventede regnskab er de allerede kendte merudgifter på de specialiserede områder vokset yderligere, og tilsvarende gør sig gældende for SOSU-elever. Herudover er der kommet merudgifter på køb af plejeboliger, samt en række administrative udgifter under Magistraten i form af arbejdsskader, AES (Arbejdsmarkedets ErhvervsSikring) og retssager.

I 1. forventede regnskab 2022 blev der afsat en pulje på 20 mio. kr., der skulle dække udgifter til modtagelse af ukrainske flygtninge. Ved 2. forventede regnskab er estimeret udgifter til Ukrainske flygtninge på ca. 24 mio. kr. Der er fortsat stor usikkerhed om udgiftsniveauet, hvor mange flygtninge der kommer og hvor længe flygtninge bliver. På baggrund af udmelding fra regeringen forventes det at kommunerne bliver kompenseret af staten for udgifter til ukrainske flygtninge. Vurderingen er derfor, at udgifter til Ukrainske flygtninge kan holdes inden for de afsatte reserver, samt compensation fra staten.

Til at imødegå udfordringen er der i alt er der finansiering for 81,7 mio. kr. primært fra puljen til uforudsete udgifter og dispositionsbegrænsning.

Der er således en finansierings-manko på servicedriften på 13,2 mio. kr. (94,9 mio. kr. – 81,7 mio. kr.).

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er efterfølgende indgået, og der er forventning om at kommunerne kan blive kompenseret på tre områder: Corona, Ukraine og pris- og lønudviklingen. Omfanget af compensation og afventer de tekniske detaljer der udestår. Derfor indstiller forvaltningen, at det endelige resultat af økonomiaftalen afventes inden der evt. iværksættes nye tiltag. Det indebærer samtidig at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at frigive tilbageholdte overførsler eller lempe på dispositionsbegrænsningen. Forvaltningen vil vende tilbage med status på økonomien efter økonomiaftalen i Magistraten 23. august 2022 og i Kommunalbestyrelsen 30. august 2022. Ifm. den forventede compensation for pris- og lønudviklingen indstilles det endvidere at der forlods reserveres 3,2 mio. kr. til dækning af stigende udgifter til barselsudligningsordningen. Et stigende antal barslende betyder øgede omplaceringer fra barselsudligningsordningen til de barslendes afdelinger. På baggrund af nuværende barselsmidler i 2022 og udviklingen i barsler de seneste år forventes på nuværende tidspunkt merudgift på i alt 3,2 mio. kr.

### *Overførselsudgifter*

Overførselsudgifterne udviser forventede mindreudgifter for 62,8 mio. kr. Heri indgår udgifter for 26,7 mio. kr. relateret til Ukraine. Afvigelsen skyldes overvejende de gunstige konjunkturer på arbejdsmarkedet. Størstedelen af kommunens overførselsramme er reguleret af staten, og det forventes derfor, at kommunerne vil blive midtvejsreguleret i sommeren 2022, og at mindreforbruget i overvejende grad skal betales tilbage til staten.

Der er dog en mindre del af mindreforbruget, der ikke reguleres af staten. I alt 11,6 mio. kr., hvoraf der ved 1. forventede regnskab reserveret 6,1 mio. kr. til at imødegå udgifter forbundet med flygtninge fra Ukraine. De resterende 5,5 mio. kr. foreslås reserveret til at finansiere udfordringer på serviceudgifter.

For en uddybning af overførselsudgifter henvises til bilag 1 og 2.

### *Anlæg*

Ved 1. forventede regnskab blev der opgjort en finansieringsudfordring på 73 mio. kr. der blev finansieret ved 1. FO. På anlæg er der fortsat en betydelig finansieringsudfordring, der ved 2. forventede regnskab er opgjort til omkring 205 mio. kr., hvilket er en yderligere udfordring på 132 mio. kr. Udfordringen skyldes hovedsageligt merudgifter på igangsatte anlægsprojekter som følge af historisk store prisstigninger og at bygningerne har været i dårligere stand end forventet. Opgørelsen af merudgifterne på anlægsprojekter er fortsat præget af stor usikkerhed og vil kvalificeres frem mod budget 2023 hvor finansieringsudfordringen vil håndteres. For yderligere uddybning af udfordringen henvises til bilag 1 og 2.

### *Bilags oversigt:*

Til sagen om 2. forventede regnskab 2022 er en række bilag, der uddyber og beskriver ovenstående forhold. Bilagene er:

1. **2. forventede regnskab 2022 – gennemgang til Magistraten:** Planchegennemgang af den samlede økonomi – service-, overførsels- og anlægsudgifter. Beskrivelse af udfordring, finansiering og løsningsforslag.
2. **Samlet udvalgsgennemgang:** Uddybende gennemgang af de enkelte fagudvalg i plancher.
3. **Notat om bevillingsmæssige ændringer:** Gennemgang af bevillingsmæssige ændringer i form af udgiftsneutrale omplaceringer, tillægsbevillinger, demografiregulering og driftsoverførsler på hhv. service-, overførsels- og anlægsudgifter
4. **Bevillingsoversigt:** Økonomioversigt fordelt på udvalg.
5. **Strukturel balance, resultat og kassebeholdning:** Økonomioversigt over kommunens finansielle status.
6. **Anlægsafvigelser fordelt på udvalg:** Økonomioversigt over anlægsområdet.
7. **Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter:** Uddybende oversigt over de enkelte anlægsprojekter.

## **Økonomi**

Sagens økonomiske konsekvenser fremgår af bilag 1 til 7.

## **Borgmesterpåtegning**

Nej

## **Behandling**

Magistraten og fagudvalg 13. juni 2022 og Kommunalbestyrelsen 20. juni 2022.

## **Bilag**

Bilag 1 2. forventede regnskab 2022 - gennemgang til Magistraten

Bilag 2.01 MAG 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.02 KPBU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.03 UU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.04 ÆOU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.05 KFU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.06 BU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.07 SU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.08 MBMU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.09 AVUU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.10 SFU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 2.11 BESU 2 FR Udvalgsgennemgang

Bilag 3 Bevillingsmæssige ændringer i 2. forventede regnskab 2022

Bilag 4 Bevillingsoversigt 2. forventede regnskab

Bilag 5 Strukturel balance, resultat og kassebeholdning

Bilag 6 Anlægsafvigelser fordelt på udvalg

Bilag 7 Beskrivelser af afvigelser på anlægsprojekter

## **Punkt 66: Lukket**

27.27.00-G01-2-22